วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๒ เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๔

แก้มลิงดอนยาว พัฒนาแหล่งน้ำ สู่อนาคตที่ยั่งยืน

ระเบิดจากข้างใน กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าฯ

ผลสำเร็จจากโครงการฯ

- ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ จังหวัดระยอง
- โครงการอ่างเก็บน้ำภูเพ็กฯ จังหวัดสกลนคร
- เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ฯ จังหวัดชุมพร

การเลี้ยง**ไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร**

เรื่องเล่าจากหลังกล้อง **อินเนอร์มาเต็ม**

บรรณาธิการ

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔ นี้ มีวันสำคัญ ได้แก่ วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี และวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งประชาชนชาวไทยต่างร่วมกันน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของราษฎรมาโดยตลอด สถาบันพระมหากษัตริย์จึงเป็นดั่งศูนย์รวมจิตใจที่ดำรงอยู่เคียงคู่กับประชาชนในทุกสถานการณ์ แม้กระทั่งในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทรงห่วงใยถึงความเดือดร้อนของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว จึงพระราชทานความช่วยเหลือมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย เพื่อให้ประเทศผ่านวิกฤตในครั้งนี้ อาทิ เครื่องช่วยหายใจระบบ High Flow รถตรวจโรคติดเชื้อชีวนิรภัย ห้องตรวจเชื้อควบคุมแรงดันอากาศ และจัดตั้งครัวพระราชทาน อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนมาโดยตลอด

ในฉบับนี้ ตรงกับเดือนเมษายน - มิถุนายน เป็นช่วงฤดูร้อนที่ฝนไม่ค่อยตก จึงทำให้เกิดปัญหาภัยแล้ง ดังนั้นการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต้องดำเนินงานครอบคลุมหลายด้านในทุกฤดูกาล และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง ดังภาพปกหน้าและปกหลัง ซึ่งเป็นภาพของโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เดิมเป็นพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยและขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูร้อน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุทกภัยโดยสมบูรณ์ ดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาฯ พระราชวังดุสิต วันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ความว่า ***"...เมื่อดูแผนที่ ก็เห็นว่ามีแห่งหนึ่งที่ควรจะทำเป็นแก้มลิงได้มีโดยธรรมชาติ คือมีหนองใหญ่. หนองใหญ่นั้นเป็นที่กว้างใหญ่สมชื่อ. แต่ก็ไม่ใหญ่พอ เพราะมีการบุกรุกเข้าไป และตื้นเขิน. แต่ที่สำคัญ มีคลองที่อยู่ใกล้หนองใหญ่นั้น แต่คลองนั้นยังตัน คือยังไม่ได้ขุดให้ตลอด ยังเหลือระยะอีกกิโลเมตรครึ่งเศษ ๆ. น้ำที่ลงในคลองนี้ จะระบายลงไปสู่ทะเล มิให้วกมาท่วมเมือง. ..."*** พระองค์จึงมีพระราชดำริ ***ให้สร้างประตูระบายน้ำขุดลอกหนองใหญ่และคูคลองรอบ ๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับพายุใหญ่ที่จะมาเยือนชุมพรได้ทุกเมื่อ*** จากแนวพระราชดำริจะเห็นว่า โครงการฯ ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เตรียมพร้อมตั้งรับปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กระทั่งสืบเนื่องมาถึงในรัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดตามรอยพระราชปณิธาน ดังบทความ เรื่อง **"แก้มลิงดอนยาว ต่อยอดอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน"** พร้อมทั้งภารกิจการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ โดยองคมนตรี ในทุกภูมิภาคของประเทศตามพระบรมราโชบาย เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตลอดไป

ในยุคที่ประชาชนต้องเผชิญกับโรคระบาด และความผันผวนทางเศรษฐกิจ สิ่งสำคัญที่จะทำให้ก้าวผ่านไปได้และอยู่กันอย่างมีความสุข คือ ความสามัคคี การร่วมมือร่วมใจกันในชุมชน ดังคอลัมน์ตัวอย่างความสำเร็จในเรื่อง **"ระเบิดจากข้างใน" กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ** ที่ทุกคนในชุมชนมองเห็นประโยชน์จากโครงการฯ และร่วมมือร่วมแรงกันในการช่วยกันบริหารจัดการน้ำจากโครงการฯ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ยังมีองค์ความรู้เรื่อง **"การเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร"** มาเป็นอาชีพทางเลือกให้แก่ผู้สนใจ คณะบรรณาธิการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความต่าง ๆ ที่ถูกคัดสรรมานั้น จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างมีความสุขตามแนววิถีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

คณะบรรณาธิการ
วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

- **สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา** ๘
  ข่าวพระราชกรณียกิจเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๖๔
- **๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์** ๒๖
  แก้มลิงดอนยาว ต่อยอดอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน
- **ตัวอย่างความสำเร็จ** ๓๐
  ระเบิดจากข้างใน กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ
- **ติดตามและขับเคลื่อน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ๓๓
  ข่าวเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๔
- **ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ๓๔
  - ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ สร้างอาชีพ พัฒนาชีวิต อย่างยั่งยืน
  - โครงการอ่างเก็บน้ำภูเพ็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร
  - เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ๓๖ ปี แห่งการสานประโยชน์
  - แก้มลิง แก้น้ำท่วม ช่วยน้ำแล้ง
- **ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ** ๔๖
  ไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร
- **เรื่องเล่าจากหลังกล้อง** ๔๙
  อินเนอร์มาเต็ม
  “ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ”
- ผลิตภัณฑ์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ๕๐

เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป

จากพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สะท้อนถึงพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการทรงงาน เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอด พระราชปณิธานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สุขแก่ราษฎร และความเจริญก้าวหน้า มั่นคงของประเทศชาติ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจและสั่งสมประสบการณ์ในการดูแลช่วยเหลือราษฎรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านสาธารณสุข มีพระราชดำริให้ก่อตั้งโครงการกาญจนบารมี หรือศูนย์บำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งมหาวชิราลงกรณธัญบุรี ซึ่งเป็นโรงพยาบาลให้บริการรักษาเฉพาะผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบครบวงจร นอกจากนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งมูลนิธิกาญจนบารมี ช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ยากไร้ รวมทั้งโครงการหน่วยคัดกรองมะเร็งเต้านมเคลื่อนที่ให้แก่สตรีที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและด้อยโอกาส ด้านการศึกษาทรงจัดตั้งมูลนิธิทุนการศึกษาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) เพื่อสร้างโอกาสการศึกษาให้แก่เยาวชนที่เรียนดีแต่มีฐานะยากจน และพระราชทานความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ทั้งการพัฒนาอาชีพ พัฒนาแหล่งน้ำ พระราชกรณียกิจนานัปการนั้น ทรงปฏิบัติมาตั้งแต่ครั้งยังทรงดำรงพระราชอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ทรง**สืบสาน**พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมชนกนาถ โดยให้มีการติดตาม และขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมชนกนาถ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ในขณะเดียวกันทรงรับโครงการต่าง ๆ ตามที่ราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือหรือที่เรียกว่า ฎีกา จำนวนทั้งสิ้น ๗๔ โครงการ (ตุลาคม ๒๕๕๙ – กันยายน ๒๕๖๓) ทรง**รักษา** โครงการต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากเมื่อครั้งเกิดเหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ซึ่งได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน ตาลัส และเซินกา หลายครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรีบดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำให้ใช้การได้โดยเร็ว และให้ตรวจสอบระบบอ่าง เขื่อน จึงนำไปสู่โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๒ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร นอกจากนี้ ยังทรง**ต่อยอด**โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขยายผลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และทรงติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของสมเด็จพระบรมชนกนาถ และสมเด็จพระบรมราชชนนี อย่างใกล้ชิด พร้อมกับพระราชทานสิ่งของและพระราชทานกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ผ่านองคมนตรีในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ แต่ละครั้ง แม้ในยามประเทศชาติต้องประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทรงรับเป็นพระราชภารกิจสำคัญติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด พร้อมกับพระราชทานเครื่องมือทางการแพทย์ อุปกรณ์และเวชภัณฑ์แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ มาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นประโยชน์ต่อการบริการทางการแพทย์ นอกจากนี้ยังได้พระราชทานขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อร่วมต่อสู้ให้โรคนี้สงบลงได้ พระราชกรณียกิจที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่หยิบยกมาให้ได้รับทราบถึงน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา เนื่องในโอกาสวันฉัตรมงคล พุทธศักราช ๒๕๖๔ ขอน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ด้วยทรงเป็นมิ่งขวัญและหลักชัยในการนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญมั่นคงไพบูลย์อย่างยั่งยืนตลอดไป

อาศิรวาท

เนื่องในโอกาสวันฉัตรมงคล ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ฉัตรเอย...ฉัตรชัย ฉัตรเชิดชูไทยให้ตระหนัก
ว่าแผ่นดินถิ่นนี้นี่พร้อมพรัก อุดมพักแผ่นดินทองและปองธรรม
ฉัตรเอ๋ย...ฉัตรมงคล ฉัตรนี้ที่จะดลผลเกิดก่ำ
เพราะน้อมใจถวายรักภักดีนำ จักสร้างธรรมและสานไทยให้อุดม

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(นายภัททะพงศ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาสมเด็จพระราชินีสุทิดา ขึ้นเป็นสมเด็จพระบรมราชินี ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ทรงประกอบพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ภาพการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงงานเคียงคู่ในพระราชพิธีต่าง ๆ เป็นที่ประจักษ์ชัดถึงความตั้งมั่นในพระราชหฤทัยที่จะทรงแบ่งเบาพระราชภาระ สนองพระเดชพระคุณตามรอยพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา และต่อยอดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หลายครั้งได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อทรงศึกษาแนวพระราชดำริ ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนวิธีการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อทรงศึกษางานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร โดยนำผลสำเร็จที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัย มาจัดแสดงในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เช่น โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งเป็นตัวอย่างของการพัฒนาพื้นที่เสื่อมโทรมให้กลับมาอุดมสมบูรณ์บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งดำเนินงานศึกษาวิจัยวิธีการแก้ปัญหาน้ำเน่าเสียและการจัดการขยะ โดยยึดหลักการทรงงาน ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ในการดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จ เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังทรงให้ความสนพระราชหฤทัยเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ณ โครงการพัฒนาพื้นที่วัดมงคลชัยพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระบุรี มิเพียงแต่ให้ความสนพระราชหฤทัยแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หากแต่ยังสนพระราชหฤทัยในการส่งเสริมอาชีพงานด้านศิลปาชีพ และงานด้านหัตถศิลป์ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีทรงมุ่งมั่นที่จะสืบสานพระราชกรณียกิจนี้ ดังพระราชดำรัสในงานวันสตรีไทย ประจำปี ๒๕๖๒ ความว่า **“...ข้าพเจ้ามีความตั้งมั่นที่จะสนองพระเดชพระคุณ พระมหากรุณาธิคุณ ในการ สืบสาน รักษา และต่อยอด พระราชปณิธานแห่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เหมือนดังที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งพระราชปณิธานที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอด และแผ่ขยายพระบารมีแห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถ และสมเด็จพระบรมราชชนนี. ...”**

พระราชจริยวัตรที่งดงาม อ่อนน้อม และความตั้งมั่นพระราชหฤทัยที่จะทรงสืบสานพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแบ่งเบาพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร ภาพทรงงานเคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ยังคงประทับตราตรึงในหัวใจชาวไทย สมดังเป็นสมเด็จพระบรมราชินี คู่พระบารมี อันจะนำมาซึ่งความรัก หล่อหลอมดวงใจชาวไทยให้เกิดความรักเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ สืบไป

อาศิรวาท

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔

คือเกียรติศรีแห่งแผ่นดินถิ่นสยาม　　คือความงามท่ามผองไทยไม่เหินห่าง
คือคู่เคียงองค์ราชันย์ข้างสรรพางค์　　ช่วยเสริมสร้างขวัญประชาพาสุขใจ
ขอพระองค์ทรงพระเจริญพระชันษา　　สามมิถุนามาบรรจบครบสมัย
สี่สิบสามพระชนม์กาลเป็นขวัญชัย　　คู่พระทัยพระขัตติยาบำเพ็ญการ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(นายภัททะพงศ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

ตลอดระยะเวลาในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นที่ประจักษ์ชัดแก่พสกนิกรทั่วประเทศถึงพระมหากรุณาธิคุณ ความมุ่งมั่นพระราชหฤทัยในการทรงงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรโดยทั่วหน้า แนวพระราชดำริที่พระราชทานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อเกิดเป็นโครงการต่าง ๆ มากมายทั้งด้านคุณภาพชีวิต โภชนาการ การศึกษา ส่งเสริมอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย ศาสนา ดนตรี ฯลฯ มิเพียงพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรไทยเท่านั้น ยังทรงคำนึงถึงราษฎรในนานาประเทศอีกด้วย อาทิ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรกัมพูชา ฯลฯ เพื่อเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชนและประชาชนในประเทศเหล่านั้น ทรงติดตามการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ ตามที่ได้พระราชทานพระราชดำริมาอย่างต่อเนื่อง แม้ในพื้นที่ห่างไกล ทำให้ทรงรับทราบปัญหาของราษฎรโดยเฉพาะการเกิดภัยพิบัติ ไม่ว่าจะน้ำท่วม น้ำแล้ง ดินโคลนถล่ม ล้วนส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของราษฎรโดยเฉพาะภาคการเกษตร ซึ่งนอกจากพื้นที่และพืชผลจะได้รับความเสียหายแล้ว ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพในการเพาะปลูก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาโดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดเชียงราย ดำเนินการผลิตและสำรองเมล็ดพันธุ์ เพื่อช่วยเหลือราษฎรยามเกิดภัยพิบัติ และนำไปสู่โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน

นอกจากนี้ ยังมีพระราชดำริให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองไว้เพื่อมอบให้แก่ประชาชนใช้ในยามฉุกเฉิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเมล็ดพันธุ์พืชผักสวนครัวระยะสั้น มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ที่นิยมบริโภคในแต่ละพื้นที่ ทรงให้ความสำคัญในการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีมีคุณภาพเพื่อให้ราษฎรสามารถนำไปต่อยอดเก็บเมล็ดพันธุ์ใช้ในโอกาสต่อไป

พระมหากรุณายังแผ่ขยายไปสู่กำลังพลหน่วยต่าง ๆ ทรงริเริ่มให้โครงการทหารพันธุ์ดี ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์พืช โดยให้ทหารเกณฑ์และกำลังพลที่สนใจด้านการเกษตรได้เรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการปลูกผักปลอดภัย โดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ เป็นผู้อบรมให้ความรู้เรื่องการเพาะปลูก การผลิตเมล็ดพันธุ์ เมื่อปลดประจำการ ก็จะพระราชทานเมล็ดพันธุ์ให้นำกลับไปปลูกที่บ้านเพื่อให้มีผักปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน เป็นการลดรายจ่ายในครอบครัว หากมีผลผลิตมากก็สามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังสามารถต่อยอดขยายผลนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่เพื่อนบ้านและชุมชนของตนเอง อันจะสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้เกิดขึ้นแก่ราษฎรได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ณ วันนี้ เป็นเวลามากกว่า ๔๐ ปี ตลอดเส้นทางของการพัฒนาที่ทรงเจริญรอยตามพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงทุ่มเทพระวรกาย เพื่อสร้างรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนให้แก่ประเทศไทย แม้ในยามที่ประเทศชาติประชาชนได้รับความเดือดร้อน จากภัยพิบัติหรือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้พระราชทานอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงาน โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทานเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งที่แสดงถึงพระอัจฉริยภาพการทรงงานในการวางรากฐานความมั่นคงด้านอาหาร และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดแก่ราษฎร นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อปวงพสกนิกรชาวไทย

อาศิรวาท

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน ๒๕๖๔

ปฐมบรมราชกุมารีศรีประเทศ เป็นปิ่นเกศปกเกล้าชาวสยาม
จรรโลงทั้งศิลป์ศาสตร์พิลาสงาม ประเพณีที่สืบตามสยามชน
องค์เอกอัครราชูปถัมภก– มรดกวัฒนธรรมไทยให้สืบผล
วิศิษฐ์ศิลปินงามอร่ามกมล พระกรุณาเป็นล้นพ้นเสมอมา
หกสิบหกพระชันษาเมษาผ่าน ทุกวันวารทรงงานอยู่สู้อุตส่าห์
เพื่อเสริมสานงานแห่งองค์กษัตรา ปวงประชาขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(นายภัททะพงศ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบออนไลน์ ณ ห้องประชุม วังสระปทุม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงาน**โครงการทหารพันธุ์ดี ที่แผนกส่งกำลังเสบียง กองเกียกกาย กรมพลาธิการทหารบก** ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มูลนิธิชัยพัฒนา โดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริร่วมกับกองทัพบก จัดตั้งโครงการทหารพันธุ์ดี มีวัตถุประสงค์ให้ทหารเกณฑ์ที่มีความสนใจในด้านการเกษตร ได้มีโอกาสเรียนรู้ขั้นตอน และกระบวนการปลูกผักปลอดภัย เมื่อปลดประจำการจะพระราชทานเมล็ดพันธุ์ให้นำกลับไปปลูกที่บ้านของตน เพื่อให้มีผักปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน หากมีผลผลิตมาก ก็สามารถนำไปจำหน่ายสร้างรายได้ นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักเพื่อนำกลับไปชักชวนเพื่อนบ้านปลูกผัก เป็นการขยายผลความรู้ของพลทหารปลดประจำการออกสู่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

■ การออนไลน์จากห้องประชุมสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา

■ การออนไลน์จากโครงการทหารพันธุ์ดี ที่แผนกส่งกำลังเสบียง กองเกียกกาย กรมพลาธิการทหารบก ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ในปี ๒๕๖๒ กรมพลาธิการทหารบก ได้เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี และได้สนองพระราชดำริในการผลิตทหารพันธุ์ดี และผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกต่อได้ รวมทั้งดำเนินโครงการช่วยเหลือกำลังพลและประชาชนรอบค่ายในโครงการ **“บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง”** ซึ่งมีราษฎรเข้าร่วมโครงการ คือ หมู่บ้านท่างอย และหมู่บ้านซับม่วง ราษฎรจะได้รับพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักไปปลูก เพื่อให้มีผักปลอดภัยไว้รับประทานในครัวเรือน พืชผักที่เหลือแบ่งให้เพื่อนบ้าน และจำหน่ายนำรายได้มาจุนเจือครอบครัว สำหรับการจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากโครงการฯ และประชาชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้จัดตั้งร้านจำหน่ายผลผลิตบริเวณหน้าค่าย เป็นการช่วยให้ประชาชนรอบค่ายได้รับประทานผักปลอดภัยราคาถูก ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ปัจจุบันโครงการฯ ได้เริ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก ทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ๔ ชนิด คือ บวบงู บวบเหลี่ยม มะเขือยาว และมะเขือเปราะเจ้าพระยา เพื่อพระราชทานแก่ราษฎร โดยโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทานนี้ บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ได้สนับสนุนโรงเก็บและตากเมล็ดพันธุ์ ให้แก่โครงการฯ เพื่อใช้ในภารกิจสนองพระราชดำริดังกล่าว นอกจากนี้ กรมการสัตว์ทหารบกยังได้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการเลี้ยงแพะพระราชทานพันธุ์แบล็คเบงกอล เลี้ยงหมูป่า ปลูกหญ้าอาหารสัตว์ ๔ สายพันธุ์ และผลิตเมล็ดพันธุ์พืชบำรุงดิน เป็นต้น

โอกาสนี้ได้พระราชทานพันธุ์ปลาแก่เจ้ากรมพลาธิการทหารบก และพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่เจ้ากรมการสัตว์ทหารบก โดยเจ้ากรมการสัตว์ทหารบก ได้น้อมเกล้าฯ ถวายโคเนื้อ จำนวน ๖๕ ตัว เพื่อพระราชทานแก่ราษฎรผู้ผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิพระราชทาน ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และปุ๋ยมูลล่อ และเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตรตามพระราชอัธยาศัย ในการนี้ มีพระราชดำรัสแก่ทหารพันธุ์ดี กรมพลาธิการทหารบก สรุปความว่า ***ทรงยินดีที่ได้มาพบปะกันในรูปแบบใหม่ทางออนไลน์ และทรงขอบใจที่กรมพลาธิการส่งผัก และเจ้าหน้าที่มาช่วยทำผักดองวังสระปทุม จำหน่ายในงานกาชาดที่ผ่านมา***

■ ผลผลิตผักปลอดภัยของโครงการฯ

■ ผลผลิตผักปลอดภัยของราษฎรที่เข้าร่วมโครงการฯ

■ กิจกรรมการเลี้ยงปลาในโครงการฯ

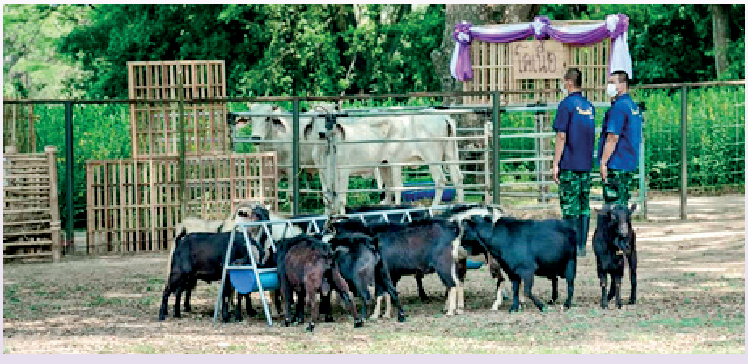

■ กิจกรรมการปศุสัตว์ในโครงการฯ

■ กิจกรรมการปลูกผักปลอดภัยในโครงการฯ

วันอังคารที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงาน**โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงของมูลนิธิชัยพัฒนา** ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ อาทิ การดำเนินงานกิจกรรมการทดสอบและพัฒนาศักยภาพการปลูกข้าวและพืชอินทรีย์ในสภาพนา และกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพการแปรรูป เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการผลิตพืชในระบบอินทรีย์แบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิต ปัจจัยการผลิตจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช ผลผลิตของโครงการฯ จะถูกนำมาคัดบรรจุที่อาคารคัดบรรจุผลผลิตทางการเกษตร โดยในปี ๒๕๖๓ ได้รับการรับรองมาตรฐาน อาทิ มาตรฐานขอบข่ายการคัดบรรจุผลผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน ๘๓ ชนิดพืช และมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหาร CODEX GMP สำหรับโรงคัดบรรจุพืชผัก ดำเนินการจัดจำหน่ายภายใต้ตราสินค้า **"ทรัพย์-ปัน"** ซึ่งเป็นชื่อและตราสัญลักษณ์ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้แก่โครงการฯ นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป อาทิ ข้าวขาว ข้าวกล้องพันธุ์พิษณุโลก ๘๐ อินทรีย์ ข้าวแดงทรัพย์-ปัน อินทรีย์ และชาสมุนไพรเปี่ยมคุณ เป็นต้น ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โครงการฯ ได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ในราคาย่อมเยาให้แก่ราษฎรในพื้นที่ เพื่อช่วยลดค่าครองชีพอีกด้วย

จากนั้น ทอดพระเนตรการปรับปรุงอาคารโรงสีข้าวและกระบวนการผลิตข้าว ให้เป็นโรงสีข้าวชุมชน บริหารจัดการโดยกลุ่มสมาชิกโรงสีข้าวของโครงการฯ เพิ่มทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่ไม่ต้องอิงราคาหรือพึ่งพาโรงสีข้าวทั่วไป สามารถใช้ประโยชน์จากการสีข้าวนี้ ในการสีข้าวเพื่อบริโภค หรือผลิตเป็นข้าวถุงจำหน่าย พร้อมทั้งเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาคประชาชน โดยจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายทรัพย์-ปันขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถทำการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย ลด ละ เลิก การใช้สารเคมี พร้อมจัดหาช่องทางการจำหน่ายให้แก่เกษตรกรอีกด้วย

ต่อมา ทอดพระเนตรการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเห็ดแบบครบวงจร การศึกษาวิจัยและพัฒนาการผลิตเห็ดหลินจือสายพันธุ์ไทย กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และการดำเนินงานโครงการวิจัยโรงเรือนเกษตรอัจฉริยะ เป็นต้น

■ สินค้าจากโครงการฯ ตรา "ทรัพย์-ปัน"

■ แผงควบคุมโรงเรือนเกษตรอัจฉริยะ

■ โรงเรือนเกษตรอัจฉริยะ

■ โรงเรือนปลูกผักอินทรีย์

■ การเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชในระบบอินทรีย์แบบครบวงจร

■ การออนไลน์จากโครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๙

■ ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน”

■ แปลงฝึกประสบการณ์การผลิตเมล็ดพันธุ์ (มะเขือยาว และกะเพราแดง) และการใช้เครื่องคัดแยกเมล็ดพันธุ์

วันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนิน**โครงการทหารพันธุ์ดีของกองพลทหารราบที่ ๙** ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีการดำเนินงานที่สำคัญในพื้นที่หน่วยงานขึ้นตรง จำนวน ๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย พื้นที่ของ **กรมสนับสนุนกองพลทหารราบที่ ๙** ดำเนินการจัดตั้งโรงคัดบรรจุเมล็ดพันธุ์ และร้านจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร การจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาคตะวันตก เป็นสถานที่เก็บรวบรวมและสำรองเมล็ดพันธุ์ การทดสอบอัตราการงอกและความเสถียรของเมล็ดพันธุ์ พื้นที่ของ **กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๙** ดำเนินการฝึกประสบการณ์การผลิตเมล็ดพันธุ์ การปลูกผักปลอดภัย การจัดตั้งศูนย์ฝึกประสบการณ์การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด การพัฒนาเครื่องคัดแยกเมล็ดกะเพรา และการจัดทำปุ๋ยจากชานอ้อย เป็นต้น

ต่อมา ทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ของ **กองพันทหารช่างที่ ๙** ดำเนินการจัดทำแปลงฝึกประสบการณ์การผลิตเมล็ดพันธุ์ การเลี้ยงเป็ดไข่พันธุ์กากีแคมเบลล์ และไก่พันธุ์กระดูกดำพระราชทาน นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน น้ำหมักชีวภาพจากปลา และน้ำส้มควันไม้ อีกทั้งยังได้ขยายผลการดำเนินโครงการฯ ไปยังพื้นที่ชุมชน จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้ โครงการ “อาหารชุมชนโรงเรียนต้นแบบ” ณ โรงเรียนบ้านองหลุ ตำบลสวนนา อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี และโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” โดยแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ผักให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน นอกจากนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โครงการฯ ได้นำผลผลิตผักปลอดภัย และไข่เป็ดจำหน่ายในราคาถูกให้แก่ประชาชนในพื้นที่รอบค่าย

โอกาสนี้ มีพระราชดำรัสแก่กองพลทหารราบที่ ๙ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า ***พันธุ์ดี หมายความว่า พันธุ์ที่จะเอาใช้ปลูก ใช้เลี้ยงต่อหรือขยายพันธุ์ ต้องดูแลทำอย่างดีให้พันธุ์เป็นพันธุ์ที่ดี ฉะนั้นผู้ที่อาสาผลิตเมล็ดพันธุ์ พันธุ์สัตว์ต้องตั้งใจหมั่นศึกษาหาความรู้ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป และต้องดูแลตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต เครื่องมือต่าง ๆ เราต้องรู้จักดูแล รักษาถนอมใช้เครื่องมือ และปรับปรุงเครื่องมือให้ดี ถ้าเครื่องมือไม่ดีงานที่ออกมาก็จะไม่ดี***

■ การฝึกประสบการณ์การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด

■ การทำน้ำส้มควันไม้

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบออนไลน์ ณ ห้องประชุม วังสระปทุม

วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงาน**โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี** ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้ การจัดทำแปลงเกษตรผสมผสาน แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ การจัดระบบปลูกพืช การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพันธุกรรมพืช การจัดทำโครงการเพิ่มมูลค่าผลผลิต นอกจากนี้ ยังมีการปลูกพืชในรูปแบบวนเกษตร ให้เป็นป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง และในด้านการบริหารจัดการน้ำ พบว่ามีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการดำเนินงาน และได้ขุดลอกสระเก็บน้ำพร้อมก่อสร้างฝายทดน้ำ และอาคารท่อเหลี่ยมแบบมีฝายน้ำล้น นอกจากนี้ งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ได้สำรวจพิกัดพื้นที่ทำป่าเปียกอีกด้วย

■ การออนไลน์จากโครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จังหวัดเพชรบุรี

ต่อมา ทรงติดตามการดำเนินงาน**โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้ (๑) ผลการดำเนินงานตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมา (๒) การวิจัยด้านต่าง ๆ อาทิ การบำบัดน้ำเสียในเมือง ปลานิลในบ่อบำบัด แปลงพืชบำบัดน้ำเสีย และการปรับปรุงพื้นที่โครงการฯ (๓) การวิจัยการเปลี่ยนแปลงความร้อนในป่าชายเลน การพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน (๔) การดำเนินงานของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และ (๕) แนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ในอนาคต

โอกาสนี้ มีพระราชปฏิสันถารกับนักวิจัยและเจ้าหน้าที่โครงการฯ เกี่ยวกับ ***พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีพระราชดำริให้ก่อตั้งโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ***

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบออนไลน์ ณ ห้องประชุม วังสระปทุม

วันจันทร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามเณร**โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา** อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในการนี้ ทรงรับฟังรายงานการก่อสร้างอาคารเรียน เพื่อทดแทนอาคารชั่วคราว และรองรับสามเณรที่เข้ามาบวชเรียนเพิ่มมากขึ้น ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ จากนั้น ทรงกดกริ่งเปิดแพรคลุมป้ายชื่ออาคารเรียน “มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮารบันส์กอร์ (สัจจเทพ)”

จากนั้น ทอดพระเนตรกิจกรรมสามเณรนักเรียน อาทิ การอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเทศน์แหล่ทำนองอีสาน การฝึกอาชีพ การแส่วผ้า ถักประคดเอว กิจกรรมการถนอมอาหาร โครงการวิทยาศาสตร์ การทำไส้กรอกอีสานจากเห็ดนางฟ้า การทำไม้กวาดจากใยตาล การทำบายศรีจากวัสดุธรรมชาติ การสาธิตสอนวิชาคณิตศาสตร์ กิจกรรมห้องพยาบาล ห้องสมุด กิจกรรมสหกรณ์ และห้องคอมพิวเตอร์ ทางโรงเรียนฯ ประสบปัญหา

■ การออนไลน์จากห้องประชุม ๒๐๑ สำนักงาน กปร.

■ อาคารเรียน “มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮารบันส์กอร์ (สัจจเทพ) โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา

■ กิจกรรมการทำไม้กวาดจากใยตาล โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา

■ กิจกรรมการทำไส้กรอกอีสานจากเห็ดนางฟ้า โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา

น้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ และไม่ผ่านมาตรฐาน โครงการชลประทานศรีสะเกษ จึงได้ตรวจสอบคุณภาพน้ำ และจัดหาน้ำสนับสนุนให้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ เพื่อการอุปโภคและบริโภค พบว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพน้ำผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดสระกำแพงใหญ่ โรงเรียนศรีเกษตรวิทยา โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์ และโรงเรียนวัดประชานิมิตโสภิตธรรมภาณ สำหรับโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม เนื่องจากพบการเจือปนของแบคทีเรียเกินกว่าค่ามาตรฐาน มีจำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบ้านโนนคูณวิทยา โรงเรียนโพธิ์ศรีวิทยา โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา โรงเรียนเกียรติแก้ววิทยา และโรงเรียนดวนใหญ่วิทยา นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวน ๔ โรงเรียน ที่มีแหล่งน้ำต้นทุนน้อย ไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ดังนี้ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบ้านโนนคูณวิทยา โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา โรงเรียนโพธิ์ศรีวิทยา และโรงเรียนวัดสระกำแพงใหญ่ จึงได้ดำเนินการจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนที่มีแหล่งน้ำต้นทุนน้อย โดยการขุดลอกสระน้ำ ก่อสร้างประปาผิวดิน และท่อส่งน้ำ พร้อมทั้งจัดหาเครื่องกรองน้ำแบบ Reverse Osmosis ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

โอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน สรุปความว่า ***ศรีสะเกษนี้ เท่าที่ดูมีพระอาจารย์หลายท่าน ก็มีความรู้มาก มีพระอาจารย์ที่ได้เปรียญ ๙ มีความรู้ทางพุทธศาสนาค่อนข้างดี แต่ก็น่าจะเสริมเรื่องนี้อีก เราเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมก็ต้องมีเอกทางพุทธศาสนา ต้องมีความรู้ที่ดี และถ้าเป็นพระเณรต่อก็โปรดเทศนาแก่ญาติโยม แต่ถ้าลาสิกขาก็ เป็นประชาชนที่มีคุณความดี อาจจะแนะนำธรรมะ คุณธรรม แก่บุคคลอื่น ๆ และที่สำคัญที่สุดคือแนะนำตนเองให้อยู่ในศีลในธรรม ยึดจริยธรรมเป็นสำคัญ***

หลังจากนั้น ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามเณร**โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์** อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ จากนั้น ทรงกดกริ่งเปิดแพรคลุมป้ายชื่ออาคารเรียน “กูรมัคซิงห์ สัจจเทพ”

■ กิจกรรมการทำบายศรีจากวัสดุธรรมชาติ โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา

■ ห้องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา

ต่อมา ทอดพระเนตรกิจกรรมของสามเณรนักเรียน อาทิ การทำน้ำยาล้างจานจากมะนาว กิจกรรมจัดทำโต๊ะ เก้าอี้ไม้ไผ่ กิจกรรมการจัดทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากกก ได้แก่ เสื่อ ที่รองจาน ที่รองแก้ว และกระเป๋า โดยสามเณรนักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และให้ชาวบ้านตัดเย็บให้ กิจกรรมโครงงานเครื่องรดน้ำอัตโนมัติ ใช้พลังงานแสงอาทิตย์จากแผงโซลาเซลล์ การทำปุ๋ยหมัก กิจกรรมโรงอาหารและโรงครัว ปัญหาที่ทางโรงเรียนประสบคือ สามเณรนักเรียนบางส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่คล่อง แก้ไขโดยสอนปูพื้นฐานเสริมเพิ่มเติมให้ และสามเณรนักเรียนมีภาวะเริ่มอ้วน มีอัตราร้อยละ ๒๓ แก้ไขโดยจัดกิจกรรมโยคะ ปลูกหญ้าหวานเพื่อนำมาประกอบอาหาร ถวายนมสดจืด ส่วนบริเวณโรงครัว ยังไม่ได้มาตรฐาน อาคารเรียนอยู่ในระดับต่ำ เมื่อฝนตกทำให้น้ำฝนสาด และตู้เก็บอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ

■ อาคารเรียน "กูรมัคซิงห์ สัจจเทพ" โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์

■ กิจกรรมการทำน้ำยาล้างจานจากมะนาว โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์

■ กิจกรรมการจัดทำโต๊ะและเก้าอี้จากไม้ไผ่ โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์

■ กิจกรรมการจัดทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากกก โรงเรียนกันทรลักษ์ธรรมวิทย์

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานการสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของโรงเรียนฯ โดยการเจาะบาดาล ๑ บ่อ วางระบบประปาบาดาล เพื่อแก้ปัญหาน้ำ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการดูแลรักษาระบบประปาบาดาล และมีเจ้าหน้าที่มาตรวจคุณภาพน้ำทุกเดือน

โอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาทเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สรุปความว่า

ได้พัฒนาสามเณรมีโอกาสได้เรียนหนังสือสูงขึ้น จะเรียนทางพุทธศาสนาต่อไปหรือออกมาทำงานอาชีพก็ได้ การที่ได้เรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม จะทำให้อยู่ในศีล ในธรรม ได้รับความรู้ทางด้านพุทธศาสนาต่อไป เมื่อเป็นสามเณรนำความรู้ต่าง ๆ ไปเทศนาแก่ญาติโยม หรือพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านมีความสามารถและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ภาษาเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเราอ่านออกเขียนได้ เข้าใจความหมาย ก็จะเข้าใจวิชาอื่น ๆ ได้ ทำให้มีความรู้ สามารถนำไปพัฒนาด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องของอาชีพ และให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพอนามัย การดูแลและป้องกันตัวเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สามเณรต้องช่วยตนเองมากขึ้นเรียนด้วยตนเอง รับผิดชอบ และแบ่งเวลาเล่าเรียนเท่าที่ควรพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นต่อไป

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๓ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ ๑ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว พร้อมกับทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การประกอบเลี้ยงอาหารกลางวันและอาหารเสริมนม กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมห้องพยาบาล กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน และการสาธิตกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ

จากนั้น ทอดพระเนตรการแก้ไขปัญหาวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่องคำพ้องรูปพ้องเสียง ใน**โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง** กิจกรรมขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน โดยวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่และแปรรูป อำเภอวังสมบูรณ์ กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ประกอบด้วย ประมง พืชผัก ปศุสัตว์ ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว ตู้ฟักไข่ พันธุ์กบ และปลาดุก เป็นต้น

■ การออนไลน์จากห้องประชุม ๒๐๑ สำนักงาน กปร.

■ การออนไลน์จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง

■ การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และสารควบคุมแมลงศัตรูพืช สนับสนุนโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

■ กิจกรรมแปลงผักเรขาคณิต

■ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง

■ กิจกรรมตู้ฟักไข่อารมณ์ดี

ในการนี้ มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับวิธีการป้องกันไม่ให้ไก่ในโรงเรือนเกิดโรค สรุปความว่า *ควรให้วัคซีนป้องกันโรคอย่างสม่ำเสมอ และจัดเตรียมรองเท้าที่สะอาดไว้ใช้สำหรับในโรงเรือนเท่านั้น เพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้ามาปนเปื้อนภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์* และพระราชดำรัสเกี่ยวกับการกำจัดลูกน้ำ สรุปความว่า *ยุงลายในภาชนะที่มีน้ำขัง ให้ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายจะสามารถป้องกันโรคไข้เลือดออกได้*

โอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน สรุปดังนี้

๑. การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) การรักษาสุขภาพอนามัยเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งความสะอาดที่โรงเรียนและตัวนักเรียนเอง จะสามารถช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคได้ และน้ำสะอาดโดยเครื่องกรองน้ำระบบ Reverse Osmosis ช่วยขจัดสิ่งปนเปื้อนและเชื้อโรคต่าง ๆ ในน้ำได้

๒. นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น ทางโรงเรียนและหน่วยงานต้องช่วยทบทวนหลักสูตรการศึกษา และนักเรียนก็ต้องทบทวนบทเรียน เตรียมตัวให้พร้อมจะได้เข้าใจเร็วขึ้น

๓. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง มีความพร้อมเรื่องการผลิตอาหาร การเลี้ยงไก่ การแปรรูปหน่อไม้ไผ่ตง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชุมชนและจังหวัดพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อนำไปประกอบอาชีพหารายได้เสริมให้แก่ตนเองและครอบครัว

ต่อมา ทอดพระเนตรกิจกรรมโครงการตะกร้าเดินได้เพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ ของ**โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์** ในการนี้ มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการทำกิจกรรมของชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนฯ สรุปความว่า *เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่จะช่วยสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียน ขอให้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันต่อไป* และพระราชดำรัสเกี่ยวกับการฝึกหัดทำบัญชีของนักเรียน สรุปความว่า *สามารถนำไปถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนและอาชีพเกษตรกรรมได้ เพื่อให้ทราบว่ามีรายรับ - รายจ่ายเท่าใด*

■ สิ่งของพระราชทานแก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง

■ การสาธิตการเรียนการสอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง

■ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา สนับสนุนการปลูกพืชสวนครัว

■ การออนไลน์จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์

■ สิ่งของพระราชทานแก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์

■ กิจกรรมการสาธิตการสอนระดับชั้นอนุบาล ๒ การแสดงจำนวนนับ ๑ - ๑๐ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานผลการจัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์ ซึ่งดำเนินงานสนองพระราชดำริ โดยกรมชลประทาน ได้ดำเนินการเร่งรัดก่อสร้างท่อส่งน้ำ พร้อมอาคารประกอบ แล้วเสร็จเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๙ สามารถส่งน้ำมาเติมยังสระเก็บน้ำภายในโรงเรียนฯ และส่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี ในการนี้มีพระราชกระแสรับสั่ง ***ให้ติดตามความก้าวหน้าการก่อสร้างโครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึงอีกด้วย***

โอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน สรุปดังนี้

๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์ มีการเรียนและกิจกรรมที่เป็นจุดเด่น ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนความรู้หลากหลายด้าน จึงสามารถนำความรู้ด้านอาชีพจากชุมชนถ่ายทอดให้แก่นักเรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย

๒. การเพาะปลูกพืชผักของนักเรียนแล้วนำมาขายให้กับสหกรณ์ของโรงเรียน ต้องมีการทำบัญชีเพื่อให้ทราบการรับเงินหรือจ่ายเงินที่เกิดขึ้น อีกทั้งการฝึกทำบัญชีตั้งแต่วัยเด็กจะเป็นประโยชน์ช่วยให้รู้จักประหยัดและอดออม

■ กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์ อาทิ การปลูกพืชผัก การประมง และการปศุสัตว์

ต่อมา ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของ**โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ ๑** ในการนี้ มีพระราชดำรัสการทำกิจกรรมของชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนฯ สรุปความว่า *สามารถช่วยพัฒนาโรงเรียน ชุมชน โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้วิชาการ สุขอนามัย ให้แก่นักเรียนปัจจุบันซึ่งถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีด้วย* และทอดพระเนตรกิจกรรมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ การสานตะกร้า การทำลูกประคบสมุนไพร

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานการแก้ไขปัญหาน้ำอุปโภคบริโภคของโรงเรียนพีระยานุเคราะห์ฯ ๑ โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำบาดาลสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนฯ ตามโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดสำหรับสถานศึกษาและชุมชน เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โดยดำเนินการดังนี้ เจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้งเครื่องสูบ ก่อสร้างระบบประปาบาดาล และระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มสะอาดชนิด Reverse Osmosis

โอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน สรุปดังนี้

๑. จากการที่ได้ตรวจเยี่ยมโรงเรียนเมื่อ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ การดำเนินงานของทั้ง ๓ โรงเรียนมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก โดยหน่วยงาน ชุมชน ชมรมศิษย์เก่า และชุมชนที่เข้ามาร่วมมือผลักดันให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้คนรุ่นหลังได้มีโอกาสมากขึ้น จึงก่อให้เกิดความเจริญของโรงเรียน

๒. การดูแลสุขอนามัยภายในโรงเรียนตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องครัว อาคารเรียน ห้องน้ำ ควรทำความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ เนื่องจากเป็นสถานที่ที่นักเรียนร่วมกันใช้เป็นประจำ

๓. นักเรียนต้องหมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และหากิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียน เพื่อพัฒนาทักษะความถนัดของตนเองให้มีความรู้รอบด้าน

■ กิจกรรมห้องสมุดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ ๑

■ จุดสาธิตเตาเผาถ่านน้ำส้มควันไม้สนับสนุนโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

■ ชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนพีระยานุเคราะห์ฯ ๑

■ กิจกรรมการอนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย ได้แก่ การสานตะกร้า การทำลูกประคบสมุนไพร

วันศุกร์ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว และโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา จากนั้น ทอดพระเนตรการดำเนินงานของ**โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว** ซึ่งได้ประสานกับสำนักงานเกษตรอำเภอสนามชัยเขต และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการจัดเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมการเพิ่มทักษะ ขั้นตอนการขยายพันธุ์พืชให้กับคณะครู นักเรียน ประชาชน ผู้ปกครองที่สนใจ รวมถึงทางโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเพิ่มอีกด้วย ในส่วนของผลผลิตที่ได้นำมาปลูกรอบบริเวณโรงเรียนฯ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตไม้ผล ส่วนที่เหลือแจกจ่ายให้กับนักเรียนนำไปปลูกขยายพันธุ์ที่บ้าน

ต่อมา ทอดพระเนตรการเพาะเห็ด โดยทางโรงเรียนฯ ร่วมกับชุมชน (กลุ่มเกษตรเพาะเห็ดฟาง) เน้นการใช้วัสดุเหลือใช้ที่มีลักษณะคล้ายตะกร้า ทำให้ประหยัดพื้นที่ในการดำเนินการ อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้เพิ่ม และจัดการกิจกรรมแนะนำการปฏิบัติขั้นตอนการเพาะเห็ดฟาง เพื่อใช้ประกอบอาหารประจำวัน และลดรายจ่ายอีกด้านหนึ่ง ในการนี้ มีพระราชดำริสรุปความว่า ***ให้โรงเรียนจัดการแสดงขั้นตอนการทำเห็ดตะกร้าในรูปแบบวีดิทัศน์สั้น ๆ***

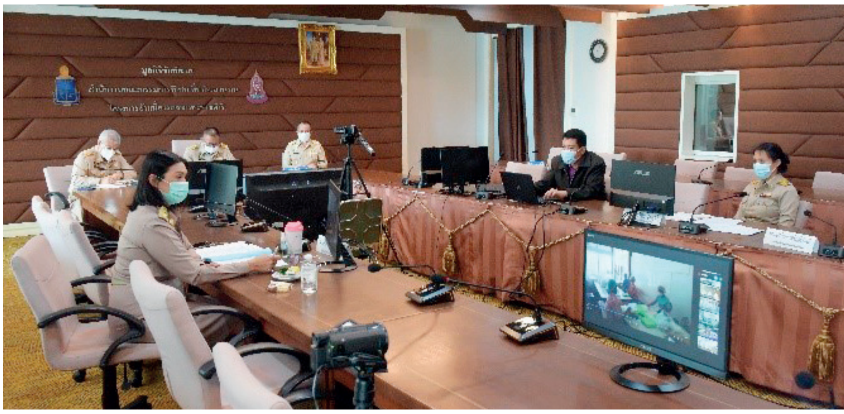

■ การออนไลน์จากห้องประชุม ๒๐๑ สำนักงาน กปร.

■ การออนไลน์จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

■ กิจกรรมการเลี้ยงไก่และขยายพันธุ์สัตว์ปีกพื้นเมืองโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

■ ผลผลิตจากโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

■ กิจกรรมการเลี้ยงกบโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

จากนั้น ทอดพระเนตรการสาธิตการสอนวิชาภาษาไทย และการแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ถวายรายงานผลการเรียน ในการนี้ พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับ การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ และเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ สรุปความว่า *ให้ทางโครงการช่วยสนับสนุนความพร้อมของอุปกรณ์ให้สามารถพร้อมใช้งานได้อยู่เสมอ*

ต่อมา ทอดพระเนตรกิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ประกอบด้วย พืชผัก ประมง และปศุสัตว์ ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า *เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมาก ไก่ไข่ จำนวน ๑๐๐ ตัว ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค ของนักเรียน ดังนั้น ควรเพิ่มไก่ไข่อีก ๒๐๐ ตัว เพื่อให้นักเรียนได้บริโภคไข่ได้เพียงพอ และให้ความรู้เกี่ยวกับวัคซีน การรักษาความสะอาด* ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้กราบบังคมทูลขอสนับสนุนไก่ไข่ จำนวน ๒๐๐ ตัว พร้อมอาหารสัตว์

จากนั้น ชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว กลุ่มอาชีพประชาชน ตามพระราชดำริ เฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า *ให้หาสมาชิกเพิ่ม สมาชิกบางคนมีความสามารถทำงานหัตถกรรมทำได้หลายอย่าง หากปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ตามยุคสมัยและหาช่องทางการจัดจำหน่ายทางออนไลน์จะสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกมากขึ้น* และทอดพระเนตรกิจกรรมห้องพยาบาล จากการรายงานด้านสุขภาพอนามัยพบว่า นักเรียนส่วนมากมีภาวะโลหิตจาง จากการขาดธาตุเหล็กโดยทางโรงเรียนฯ ได้ดำเนินการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กให้แก่นักเรียนวันละ ๑ เม็ด ในการนี้ มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการเสริมอาหาร สรุปความว่า *อาหารเสริมที่มีประโยชน์ เช่น ผักใบเขียว ไข่ จะสามารถลดภาวะการเกิดโลหิตจางได้*

โอกาสนี้ พระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยสรุปดังนี้

๑. จังหวัดฉะเชิงเทรามีไข่ไก่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง จึงควรส่งเสริมนักเรียนให้มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่ที่สามารถทำได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

๒. โรงเรียนมัธยมบ้านนายาวมีนักเรียนจำนวนเพิ่มมากขึ้น การเรียนวิชาพื้นฐาน จึงมีความสำคัญโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ครูต้องมีความชำนาญ มีเทคนิคการสอนที่ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย และวิชาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การเกษตร งานหัตถกรรมกลุ่มแม่บ้าน สามารถสอนนักเรียนเพื่อให้มีความรู้นำไปส่งเสริมอาชีพให้ครอบครัว

■ การออนไลน์จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

■ กิจกรรมการสาธิตการสอนวิชาภาษาไทย และการแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

■ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ประกอบด้วย พืช ประมง และปศุสัตว์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

■ การเลี้ยงเห็ดฟางในตระกร้าร่วมกับชุมชน และการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว

๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สนองพระบรมราโชบายในการบริหารจัดการองค์กรแบบบูรณาการตามแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชประสงค์ให้หน่วยงานมีส่วนร่วมการพัฒนาด้านต่าง ๆ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้เข้ามาให้คำแนะนำ สนับสนุน ประสานความร่วมมือกับโรงเรียนด้านการเกษตร เพื่อให้นักเรียนและครูสามารถนำความรู้ไปใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ได้อย่างดี

ต่อมา ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานสนองพระราชดำริของ**โรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว** ในการปรับปรุงห้องวิทยาศาสตร์และจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยได้รับการความร่วมมือจากสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พร้อมด้วยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ร่วมกับโรงเรียนบางกอกพัฒนา และมูลนิธิโรงเรียนบางกอกพัฒนา นอกจากนี้ นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ถวายรายงานผลการเรียน

ในการนี้ มีพระราชดำรัส สรุปความว่า *ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) นักเรียนที่กำลังจะฝึกงานในสถานประกอบการต้องพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง*

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคอมพิวเตอร์ ชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว เฝ้าฯ รับเสด็จ โอกาสนี้พระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยสรุปดังนี้

๑. การเรียนในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ขอให้ครูบรรณารักษ์วางแผนการเรียนแบบอยู่บ้าน หรือนัดพบนักเรียนและนำอุปกรณ์การเรียนไปสอนในช่วงเปิดเทอม

๒. ในปัจจุบันการสอนเน้นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งมีบทบาทมากขึ้น การประกอบอาชีพก็จะเปลี่ยนไป นักเรียนจึงต้องศึกษาเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ให้มากขึ้น

๓. การเรียนรู้ด้านการเกษตรสามารถนำไปประกอบวิชาชีพเพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพในอนาคตได้

๔. การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการบัญชีและโลจิสติกส์ นักเรียนต้องช่างคิด ช่างสังเกต และติดตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ให้ดียิ่งขึ้น

■ ชมรมศิษย์เก่าของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว

■ กิจกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

■ กิจกรรมฝึกอาชีพนักเรียนด้านช่างยนต์

■ การสาธิตการสอนวิชาวิทยาศาสตร์

■ ทอดพระเนตรการผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เสด็จฯ ไปทรงติดตามผลการดำเนินงาน**โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายประเสริฐสงคราม มณฑลทหารบกที่ ๒๗** ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

โอกาสนี้ ทรงปลูกต้นมะม่วงพันธุ์มหาชนกบริเวณป้ายโครงการทหารพันธุ์ดี จากนั้น เสด็จฯ ไปศาลาอเนกประสงค์ ทรงรับฟังรายงานความเป็นมาโครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ ๒๗ ทรงเยี่ยมผู้แทนราษฎรเครือข่ายโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ผู้แทนครู นักเรียน และทหารพันธุ์ดีปลดประจำการ ทรงปล่อยปลานิลจิตรลดา ต่อมา เสด็จฯ ไปยังศาลาทรงงาน พระราชทานเครื่องมือทางการแพทย์จากกองทุนชัยพัฒนาสู้ภัยโควิด-๑๙ แก่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่โครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ ๒๗

■ แปลงปลูกผักปลอดภัย

■ แปลงปลูกผักปลอดภัย

หลังจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง ทอดพระเนตรการจัดกิจกรรมโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายประเสริฐสงคราม มณฑลทหารบกที่ ๒๗ บนพื้นที่ ๗๑ ไร่ แบ่งเป็น ๑๑ ฐานการเรียนรู้ อาทิ การปลูกผักปลอดภัย การปลูกไม้ผล เลี้ยงปลานิลจิตรลดา ไก่ประดู่หางดำ เป็ดไข่บางปะกง การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน การเพาะเลี้ยงเห็ดป่าธรรมชาติ การเลี้ยงกุ้งฝอย หอยขม เพื่อใช้บริโภคในหน่วย ส่วนที่เหลือจำหน่ายให้แก่กำลังพล และชุมชนรอบค่ายในราคาถูกกว่าท้องตลาด ปัจจุบันได้ขยายผลออกสู่ชุมชนเครือข่ายประชาชนในโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” และโรงเรียนในโครงการ “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” นอกจากนี้ ได้มอบเมล็ดพันธุ์พระราชทานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอีกด้วย

จากนั้น เสด็จฯ ไปยัง**โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๖ ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช** ตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ทอดพระเนตรการดำเนินโครงการศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานใต้ มีการดำเนินกิจกรรม อาทิ การผลิตพันธุ์ปลานิลจิตรลดาพระราชทาน การเพาะเลี้ยงปลาในบ่อดิน การทดสอบอัตราส่วนการเลี้ยงระหว่างตัวผู้และตัวเมียตามขนาดบ่อ การเตรียมบ่อ การผลิตอาหารปลา ไปจนถึงการบรรจุพันธุ์ปลานิลจิตรลดาพระราชทาน ซึ่งทุกขั้นตอนใช้อุปกรณ์ที่มีราคาไม่แพง หาได้ในพื้นที่ ประชาชนทั่วไปสามารถดำเนินการเองได้

ต่อมา ทอดพระเนตรการดำเนินโครงการศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานใต้ ประกอบด้วยการผลิตพันธุ์ไก่ประดู่หางดำพระราชทาน และพันธุ์ไก่พื้นบ้านเหลืองหางขาวพระราชทาน การเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง ซึ่งเป็นพันธุ์เลี้ยงง่าย และขยายพันธุ์เองได้ โดยดำเนินการใน ๒ ลักษณะ คือการเลี้ยงในโรงเรือนแบบปิดและแบบปล่อยฝูง การผลิตอาหารไก่ พร้อมกับการฉีดวัคซีนไก่ โอกาสนี้ ทรงระนาดเอกร่วมกับศิลปินพื้นบ้าน เพื่อเป็นสัญญาณในการพระราชทานอาหารไก่

ในระยะที่ผ่านมามีประชาชนในพื้นที่ขอพระราชทานพันธุ์ปลานิลจิตรลดา จำนวน ๕ ครั้ง และขอพระราชทานพันธุ์ไก่พื้นเมือง จำนวน ๔ ครั้ง ซึ่งกองพลทหารราบที่ ๖ จะทยอยส่งมอบตามที่ได้พระราชทานพระราชานุมัติต่อไป

■ การสาธิตการปลูกกล้วยและหญ้าหวาน

■ บ่ออนุบาลพันธุ์ปลาน้ำจืดก่อนลงบ่อดิน

■ การเลี้ยงปลาน้ำจืดในบ่อดิน

■ การเลี้ยงไก่แบบปล่อยฝูง

■ ศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" พื้นที่อีสานใต้

■ การจัดสรรพื้นที่แบบเกษตรทฤษฎีใหม่ และการปลูกหญ้าแฝกขอบสระ

จากนั้น ทรงปลูกต้นมะม่วงพันธุ์มหาชนกบริเวณป้ายโครงการทหารพันธุ์ดี เสด็จฯ ไปยังศาลาทรงงาน และมีพระราชปฏิสันถารกับทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๖ มณฑลทหารบกที่ ๒๗ และโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พร้อมทั้งพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักเพื่อขยายผลโครงการ "บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง"

ในการนี้ มีพระราชดำรัสแก่ทหารพันธุ์ดี สรุปความว่า

๑. ความต้องการพันธุ์ปลาน้ำจืดของชาวบ้านยังคงมีมาก เนื่องจากปลา เป็นแหล่งโปรตีนที่สำคัญ มีราคาถูก ชาวบ้านส่วนใหญ่นิยมบริโภคในครัวเรือน เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดโปรตีนที่ดีที่สุด และเป็นการดำเนินงานตามพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงริเริ่มในเรื่อง การเลี้ยงปลานิล นอกจากนี้ ไก่พื้นบ้านก็เป็นแหล่งโปรตีนที่ดีเช่นกัน

๒. โภชนาการเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรบริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ตรงกับวัตถุประสงค์ที่เน้น คือ ผักของโครงการที่ปลอดสาร มีประโยชน์ และปลูกง่าย

๓. โครงการทหารพันธุ์ดีที่ได้ดำเนินการนี้ ทั้งการเลี้ยงสัตว์ และปลูกพืช เป็นประโยชน์กับกำลังพล สามารถใช้บริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม อีกทั้งยังขยายผลความรู้ไปสู่คนในชุมชนได้ด้วย ให้เรียนด้วยการปฏิบัติ ให้เมล็ดพันธุ์ และฝึกอบรม เช่น การขยายผลไปสู่เยาวชนที่ท่านผู้พิพากษาได้ทำ มีประโยชน์ทั้งในด้านการฝึกจิตใจให้มีความอ่อนโยน ฝึกตนเองเรื่องอาชีพ และบันทึกเรื่องราวในสมุดฝึกเขียนได้อย่างน่าสนใจ

๔. พยายามให้การแนะนำและปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันโรคระบาดให้แก่เด็ก ๆ และทุกคน ทั้งในเรื่องการระมัดระวังตัว การฉีดวัคซีน รวมไปถึงแนะนำเรื่องอาชีพ ให้มีการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นในการทำงาน (Reskill) และการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (Upskill) เพื่อให้มีแนวทางการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และพยายามให้ความรู้ในเรื่องการเพาะปลูก เพราะสามารถสร้างอาชีพได้ ให้พยายามใช้ประโยชน์จากความรู้ที่มีทุกอย่างเพื่อสร้างอาชีพ รักษาตัวให้ปลอดภัย และทำจิตใจให้สบาย

■ แปลงปลูกผักปลอดภัย

■ พื้นที่โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๖ ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

แก้มลิงดอนยาว ต่อยอดอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน

นางสาวสุทธิภา ชนาธิปกรณ์
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

แม่น้ำปิงเป็นเส้นเลือดสายสำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตของชาวนครสวรรค์ เป็นแม่น้ำที่ช่วยสร้างวิถีชีวิต และเป็นสายน้ำแห่งวัฒนธรรมให้แก่คนในท้องถิ่นมายาวนาน รวมทั้งเป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการคมนาคม สายน้ำแห่งนี้ยังกระจายความชุ่มชื้นไปสู่คูคลอง ชักพาความอุดมสมบูรณ์เข้าสู่พื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ รวมถึงนำพารายได้ให้แก่ครัวเรือนเพิ่มขึ้น

จากอดีตจวบจนปัจจุบันชาวนครสวรรค์มีอาชีพพื้นฐานคือการทำเกษตรกรรม อาศัยน้ำจากแหล่งน้ำที่ไหลเข้าสู่พื้นที่ในการทำการเกษตร หนึ่งในนั้น คือ ราษฎรชาวตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย ที่มีพื้นที่เกษตรกรรมเกือบทั้งหมด มีแม่น้ำปิงไหลผ่านพื้นที่ตลอดแนว ราษฎรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพทำนาปลูกข้าวถึงร้อยละ ๙๖ ของประชากรในพื้นที่ แต่ปัจจัยที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือควบคุมได้ คือ ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ สิ่งที่ชาวตำบลบางแก้วต้องประสบ คือ ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เป็นประจำทุกปีในช่วงฤดูฝน หรือฤดูน้ำหลาก และน้ำไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง จึงเป็นแรงผลักดันให้ชาวตำบลบางแก้ว ตัดสินใจขอรับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ช่วยปัดเป่าความเดือดร้อนให้แก่พสกนิกร

จากหนังสือกราบบังคมทูลสู่การพัฒนา

ราษฎรบางส่วนของตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย ที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นพื้นที่รับน้ำนองของแม่น้ำปิงเข้าคลองน้ำห้าม ในช่วงฤดูฝนราษฎรมักประสบกับอุทกภัยเป็นประจำทุกปี อีกทั้งพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่ระดับสูงกว่าคลองน้ำห้ามในช่วงฤดูแล้งจึงประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก นางสาวชนัญชิดา พุกโหมด ราษฎรตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เป็นตัวแทนราษฎรได้ทำเรื่องกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานความช่วยเหลือพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ร่วมกับกรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรพบว่ามีหมู่บ้าน ๓ แห่ง ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน คือ หมู่ที่ ๖ บ้านกระทุ่มโทน หมู่ที่ ๗ บ้านมิตรภาพ และหมู่ที่ ๘ บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ซึ่งหมู่บ้านทั้งสามแห่งเป็นพื้นที่รับน้ำนองของคลองกระดาน ก่อนจะไหลไปรวมกับแม่น้ำปิง ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาปลูกข้าวเป็นหลักถึงร้อยละ ๘๐ ของราษฎรในพื้นที่ เนื่องจากข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสร้างรายได้หลักให้แก่ครัวเรือน และราษฎรอาศัยน้ำจากคลองกระดาน และคลองร่วมจาน รวมทั้งน้ำฝนตามธรรมชาติในการทำการเกษตร โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวรวมทั้งสิ้น ๕,๖๖๗ ไร่

บ้านกระทุ่มโทนเป็นพื้นที่ค่อนข้างสูงมีความลาดเทจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปยังทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับพื้นที่มีความลาดชัน ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่ทำให้น้ำตามธรรมชาติ และน้ำฝนไหลคืนสู่แม่น้ำปิงทั้งหมด ในฤดูน้ำหลากจะไม่สามารถควบคุมปริมาณน้ำไหลเข้าพื้นที่ได้

จนนำไปสู่การเกิดอุทกภัย และในขณะเดียวกันก็ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งได้เช่นกัน ทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอที่จะทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ราษฎรจึงปลูกข้าวเฉลี่ยได้เพียงปีละ ๑ ครั้ง ผลผลิตที่ได้เฉลี่ยประมาณ ๙๐ ถังต่อไร่ ไม่สามารถปลูกข้าวนาปรังและไม่สามารถหันไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนได้ เนื่องจากชาวบ้านขาดสิ่งสำคัญที่เรียกว่า "น้ำ" ซึ่งเป็นหัวใจของการทำเกษตร เมื่อขาดน้ำ ราษฎรต้องต่อสู้กับความยากลำบากทั้งการประกอบอาชีพ ขาดรายได้ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว ราษฎรไม่สามารถพึ่งตนเองได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าวกรมชลประทานได้เสนอแนวทางการให้ความช่วยเหลือ คือ การก่อสร้างระบบส่งน้ำจากแม่น้ำปิงเข้าสู่พื้นที่การเกษตรของราษฎร แต่เนื่องจากพื้นที่ตามแนวท่อส่งน้ำติดปัญหาไม่ยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินเพื่อทำการก่อสร้าง ราษฎรหมู่ที่ ๖ บ้านกระทุ่มโทน จึงได้รวมพลังแรงใจร่วมกันหาทางออก โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง จึงยอมสละที่ดินสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน ซึ่งเดิมเคยเป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์ มอบให้กรมชลประทาน เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการขุดลอกแก้มลิงดอนยาวพร้อมอาคารประกอบขึ้น การสละพื้นที่ดังกล่าว จะสามารถช่วยให้ชาวบ้านมีแหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่ สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถือว่าเป็นการคืนกำไรกลับสู่ชาวกระทุ่มโทนได้อย่างยั่งยืน

พระเมตตา ผ่านสายธาร มาสู่พสกนิกร

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการขุดลอกแก้มลิงดอนยาวพร้อมอาคารประกอบ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยกรมชลประทานได้เข้าดำเนินโครงการ แล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

แก้มลิง เพื่อกักเก็บสายธาร คืนความอุดมสมบูรณ์สู่ปวงประชา

โครงการขุดลอกแก้มลิงดอนยาวพร้อมอาคารประกอบจึงเป็นแหล่งกักเก็บน้ำแห่งแรกของตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่บ้านกระทุ่มโทน หมู่ที่ ๖ ในพื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน มีพื้นที่ประมาณ ๙๓ ไร่ โดยโครงการดังกล่าวจะขุดลอกแก้มลิงพื้นที่ประมาณ ๘๐ ไร่ ความลึก ๔ เมตร สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ ๕๑๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำจำนวน ๒ ช่อง ๓ แห่ง และขุดลอกคลองทางเข้าแก้มลิง ทางออกแก้มลิง และคลองปากเหมือง จำนวน ๓ สาย เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับอุปโภค บริโภคให้แก่ราษฎรทั้ง ๓ หมู่บ้าน จำนวน ๙๐๐ ครัวเรือน ราษฎร จำนวน ๒,๘๖๐ คน และมีพื้นที่รับประโยชน์ทางการเกษตรในฤดูฝน จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ และในฤดูแล้งจำนวน ๒๕๐ ไร่

โครงการนี้จะเป็นบ่อเกิดให้ราษฎรตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ช่วยบรรเทาปัญหาที่เกิดจากอุทกภัยได้ ในทางกลับกันราษฎรยังมีน้ำต้นทุนที่กักเก็บไว้ใช้ในฤดูแล้ง ซึ่งทำให้ราษฎรสามารถทำนาและปลูกพืชผลทางการเกษตรได้หลากหลายขึ้น และสามารถสร้างอาชีพเสริม

ภาพก่อนการขุดลอกแก้มลิงดอนยาว

ภาพขณะขุดลอกแก้มลิงดอนยาว และก่อสร้างอาคารประกอบ

อาทิ การทำประมง เลี้ยงปศุสัตว์ ตลอดจนการนำไปสู่การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดจากอุทกภัย ส่งผลให้ราษฎรมีความมั่นคงทางอาชีพ และมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น สามารถหันมาพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง

สานสายใย ร่วมใจพัฒนา

"...ชาวบ้านบ้านกระทุ่มโทนรู้สึกโชคดีและดีใจ ที่ได้มีโครงการพระราชดำริเกิดขึ้นแห่งแรกในพื้นที่ โครงการดังกล่าวจะช่วยพัฒนาพื้นที่จากเดิมที่เคยเป็นพื้นที่ทิ้งขยะ และพื้นที่เผาถ่าน ให้กลายมาเป็นพื้นที่ที่สามารถสร้างประโยชน์และสร้างความหวังให้แก่ทุกคนในหมู่บ้าน ทุกคนรักและหวงแหนโครงการนี้มาก เห็นได้จากมีการวางแผนพัฒนาฟื้นฟูระบบนิเวศ โดยการปลูกต้นไม้บริเวณรอบ ๆ โครงการฯ เพื่อตอบแทนที่ให้ชาวบ้านมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี สามารถทำนาได้มากกว่าปีละครั้ง และเป็นการสนับสนุนการปลูกพืชเชิงผสมผสาน ให้ชาวบ้านพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และชาวบ้านสามารถต่อยอดโครงการฯ นอกจากจะเป็นแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนไว้ใช้แล้ว ยังมีแนวคิดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย ทั้งนี้นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีพระเมตตาต่อราษฎรบ้านกระทุ่มโทน..."

นางเจริญรุ่ง ประสาทเขตการณ์
ราษฎรบ้านกระทุ่มโทน หมู่ที่ ๖ ตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ได้กล่าวความรู้สึกแทนราษฎรบ้านกระทุ่มโทน

"...โครงการนี้เป็นโครงการที่เกษตรกรทุกคนรอคอยมานานเกือบ ๑๐ ปี และในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ริเริ่มเขียนจดหมายขอโครงการแก้มลิง ดอนยาว รู้สึกปลาบปลื้มอย่างยิ่งที่พระมหากษัตริย์ของเราเล็งเห็นความยากลำบากของประชาชน อีกทั้งเมื่อข้าพเจ้าได้ทราบทุกขั้นตอนจากครอบครัว ว่ามีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลและทำให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หลังจากที่ชาวนาต้องต่อสู้ความยากลำบากในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เข้ามาช่วยเหลือจนทำให้วันนี้ชาวนาทุกคนได้ใช้ประโยชน์ ได้มีอาชีพ และมีความสุข..."

นางสาวชนัญชิดา พุกโหมด
ราษฎรผู้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาบ้านกระทุ่มโทน หมู่ที่ ๖ ตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ได้กล่าวความรู้สึกแทนราษฎรบ้านกระทุ่มโทน

ภาพโครงการขุดลอกแก้มลิงดอนยาวพร้อมอาคารประกอบที่เสร็จสมบูรณ์

“ระเบิดจากข้างใน”

กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ

นายวัชระ หัศภาค
กองติดตามประเมินผล

บ้านโนนลานตั้งอยู่ที่ตำบลถ้ำวัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ทำการเพาะปลูกข้าว ไร่อ้อย มันสำปะหลัง โดยอาศัยน้ำฝนเพื่อทำการเกษตร ทำให้ต้องพึ่งพิงธรรมชาติอย่างเดียว ผลผลิตที่ได้ไม่มีความแน่นอน ในปีไหนฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วงทำให้พืชที่ปลูกไว้เสียหาย ขาดทุน มีความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอ ทั้งที่พื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้านโนนลานอยู่ไม่ไกลจากลำน้ำเจา มีชาวบ้านเพียงเล็กน้อยที่ได้ใช้ประโยชน์จากลำน้ำนี้ เนื่องจากพื้นที่เกษตรติดลำน้ำ จากความเดือดร้อนดังกล่าวในปี ๒๕๕๘ ราษฎรบ้านโนนลานจึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาถึงพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อขอพระราชทานโครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลาน ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต่อมาได้มีการก่อสร้างสถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำแล้วเสร็จและใช้งานได้เมื่อปี ๒๕๖๒

โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ลักษณะโครงการประกอบด้วย สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่เป็นแพสูบน้ำ มีการสร้างท่อเหล็กส่งน้ำไปยังพื้นที่เกษตร มีความยาวรวม ๔,๒๖๐ เมตร มีจุดจ่ายน้ำร่วม ๓๙ แห่ง ทำให้สามารถส่งน้ำให้พื้นที่เกษตรได้ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ มีราษฎรได้รับประโยชน์ ๕ หมู่บ้าน ๑,๒๒๑ ครัวเรือน รวม ๔,๖๓๑ คน

หลังจากโครงการแล้วเสร็จ เกษตรกรได้รวมกลุ่มกันตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำขึ้น โดยนายเทียร กำราบภัย ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโนนลานฯ ได้เล่าให้ฟังว่า **ก่อนที่จะมีโครงการเกษตรกรมีความเดือดร้อน ไม่มีน้ำใช้ในการทำการเกษตร ต้องอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวทำให้ผลผลิตเสียหาย จึงร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยเห็นว่ามีน้ำเหลือในลำน้ำเจาแต่เอาขึ้นมาใช้ไม่ได้ จึงขอพระราชทานความช่วยเหลือจากในหลวง และได้รับพระราชทานโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ทำให้ชาวบ้านดีใจเป็นอย่างมาก เมื่อได้โครงการมาแล้ว ก็ได้ช่วยกันดูแลรักษาโครงการนี้ให้ดีที่สุด**

ในปัจจุบัน โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่ชาวบ้านโนนลาน ประชาชนสามารถใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรได้หลากหลายขึ้น เช่น ทำนา ทำไร่อ้อย ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกต้นหม่อนเพื่อนำใบไปเลี้ยงไหม ปลูกหอมแดง และหญ้าเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น หลังจากมีโครงการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

อย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากมีน้ำเพียงพอในช่วงที่พืชต้องการ ตัวอย่างที่เกิดขึ้น เช่น การปลูกอ้อย ซึ่งเดิมอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวได้ผลผลิตต่อไร่ต่ำมาก ตอนนี้สามารถใช้น้ำจากโครงการทำให้สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้สูงขึ้น นอกจากนี้ ชนิดของพืชมีความหลากหลายมากขึ้นจากเดิมทำนา ทำไร่ข้าวโพด แต่ปัจจุบันเริ่มมีการปลูกต้นหม่อนเพื่อนำใบมาเลี้ยงไหมขายได้ มีการทำไร่อ้อยเพิ่มขึ้นเพราะมีน้ำเพียงพอ ทำให้ผลผลิตดีขึ้น รวมถึงมีการปลูกหอมแดงเพื่อเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่งด้วย

การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ใช้น้ำนั้น ปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๑๕๖ ราย มีการเก็บค่าสมาชิกแรกเข้ารายละ ๑๐๐ บาท สมาชิกกลุ่มคนใดต้องการใช้น้ำจะมีการเก็บค่าใช้จ่ายโดยคิดค่าใช้น้ำวันละ ๒๐๐ บาท ต่อ ๑ หัวจ่าย โดยทำการสูบน้ำส่งให้ ๘ ชั่วโมงต่อวัน การจัดสรรน้ำเริ่มจากสมาชิกแจ้งความต้องการใช้น้ำไปยังประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ และมีการจัดทำแผนการจัดสรรให้ในแต่ละพื้นที่ที่ต้องการ โดยทำการจัดกลุ่มเพื่อสูบน้ำและส่งน้ำตามความต้องการ

ปัจจุบันโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานฯ อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำวัวแดง มีโครงการชลประทานจังหวัดชัยภูมิช่วย เป็นพี่เลี้ยง อบต. ถ้ำวัวแดง ได้จัดเจ้าหน้าที่ประจำที่สถานีสูบน้ำเพื่อดูแลสถานี สำหรับค่าไฟฟ้าคิดในอัตราการสูบน้ำเพื่อการเกษตร โดย อบต. ช่วยสมทบด้วยร้อยละ ๔๐ สำหรับค่าไฟฟ้าส่วนที่เหลือจากการเก็บจากสมาชิกจะเก็บไว้เป็นค่าดูแลซ่อมแซม และบำรุงรักษาโครงการ นอกจากนี้โครงการชลประทานจังหวัดชัยภูมิ ยังได้รับงบประมาณในส่วนงบพัฒนาจังหวัดของจังหวัดชัยภูมิ ปี๒๕๖๔ ในการก่อสร้างระบบส่งน้ำเพิ่มเติม ๑,๕๐๐ เมตร เพื่อขยายพื้นที่ส่งน้ำได้เพิ่ม ๔๐๐ - ๕๐๐ ไร่ ซึ่งสามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้ตามความต้องการให้ขยายพื้นที่ในการส่งน้ำ

ความสำเร็จของกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนลานฯ เป็นการ

“ระเบิดจากข้างใน”

เพราะเกิดจากความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ที่มีการรวมกลุ่มและจัดการอย่างดี มีการร่วมมือร่วมแรงกันในชุมชน มองเห็นประโยชน์จากการช่วยกันจัดการโครงการ ทั้งการดูแลรักษา การช่วยกันในการบริหารการจัดสรรน้ำ รวมถึงมีการออกค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำมาใช้ด้วย ทำให้โครงการที่ได้รับพระราชทานมาสร้างประโยชน์อย่างแท้จริงและเกิดความยั่งยืน

ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยเหลือราษฎร จำนวน ๒ โครงการ คือ ๑) โครงการอ่างเก็บน้ำแม่อางอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกได้ จำนวน ๔,๐๐๐ ไร่ ราษฎรได้รับประโยชน์ จำนวน ๑,๐๙๕ ครัวเรือน รวม ๓,๔๓๕ คน ๒) โครงการฝายแม่อางบ้านดงพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง การก่อสร้างจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ นี้ และจะส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ตำบลบ้านแลง ในช่วงฤดูฝนได้ถึง ๕,๒๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ๓,๕๐๐ ไร่ และราษฎรจะมีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอตลอดปี

วันพฤหัสบดีที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามความก้าวหน้าโครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งโครงการฯ ดังกล่าวประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ๑) อุโมงค์ส่งน้ำช่วงแม่แตง - แม่งัด โดยก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำจากลำน้ำแม่แตงมายังอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ๒) อุโมงค์ส่งน้ำช่วงแม่งัด - แม่กวง โดยก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำเชื่อมต่อระหว่างเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล และอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา และ ๓) ระบบท่อส่งน้ำแม่งัด - แม่แตง ซึ่งเป็นการวางท่อส่งน้ำ โดยแรงโน้มถ่วงจากอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มายังคลองสายใหญ่ฝั่งขวาของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แตง ปัจจุบันการก่อสร้างอยู่ที่ร้อยละ ๕๘.๔๘๙ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จทั้งโครงการฯ จะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนของอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา และเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำช่วงฤดูฝนของพื้นที่ชลประทาน และพื้นที่เพาะปลูกช่วงหน้าแล้งของพื้นที่ชลประทาน นอกจากนี้ ยังสามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การท่องเที่ยว และภาคอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน ต่อมา ติดตามความก้าวหน้าการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำ ช่วงแม่งัด - แม่กวง บ้านป่าสักงาม ตำบลลวงเหนือ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานก่อสร้าง

วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะฯ เชิญสิ่งของพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหน่วยความมั่นคง ณ ฐานปฏิบัติการชุดเฝ้าตรวจตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔๐๗ บ้านภูเขาทอง ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส จากนั้นไปวัดโต๊ะโม๊ะ เพื่อถวายเครื่องไทยธรรมพระราชทานแด่พระสงฆ์ โอกาสนี้ องคมนตรีได้มอบเงินพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง แก่ นายบุญเหลือ เดชกุลรัมย์ ราษฎรหมู่ที่ ๓ ตำบลภูเขาทอง ที่มีความมุ่งมั่นในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพในพื้นที่นิคมสร้างตนเองสุคิริน จากนั้นติดตามผลการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพนิคมสร้างตนเองสุคิริน และโครงการหมู่บ้านศิลปาชีพ นิคมสร้างตนเองสุคิริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่)

วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริ ในการนำองค์ความรู้มาพัฒนาสู่ฐานการเรียนรู้ เพื่อให้บริการแก่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่สนใจ จำนวน ๗ ฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย ฐานการเรียนรู้ด้านพืชสวน ฐานการเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ฐานการเรียนรู้ด้านข้าว ฐานการเรียนรู้ด้านประมง ฐานการเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ฐานการเรียนรู้ด้านวิชาการเกษตร และฐานการเรียนรู้ด้านฟาร์มแกะ พร้อมกับขยายผลสำเร็จไปยังหมู่บ้านขยายผลบริเวณรอบโครงการศูนย์บริการฯ จำนวน ๑๒,๘๗๕ ครัวเรือน ให้ได้รับการพัฒนาในด้านเกษตรกรรม ส่งผลสัมฤทธิ์ให้เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านอาหาร มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง นอกจากนี้ประชาชนผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้ตามลักษณะภูมิประเทศของตนเอง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและครอบครัว

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะฯ นำเครื่องไทยธรรมพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปถวายแด่พระสงฆ์ ณ วัดพุทธาธิวาส ตำบลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา จากนั้น ได้เชิญถุงพระราชทานไปมอบแก่ราษฎรกลุ่มบ้านปิยะมิตร ๑ ตำบลตาเนาะแมเราะ พร้อมทั้งเยี่ยมชมกิจกรรมของกลุ่มบ้านปิยะมิตร ๑ รวมถึงเยี่ยมชมและศึกษาประวัติศาสตร์ของอุโมงค์ปิยะมิตร ปัจจุบันหมู่บ้านปิยะมิตร ๑ มีประชากรรวม ๓๐๕ คน ส่วนใหญ่ไม่รู้หนังสือ และพูดไทยไม่ได้ อาศัยอยู่ในป่า ทำให้รู้เรื่องสมุนไพรเป็นอย่างดี ชาวบ้านได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพ อาทิ กลุ่มสมุนไพรปิยะมิตร ๑ และกลุ่มท่องเที่ยวอุโมงค์ปิยะมิตร ๑ นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มปลูกผักน้ำ ซึ่งได้รับพระราชทานทุนจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการสร้างบ่อปลูกผักน้ำ ซึ่งเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ทำให้ราษฎรในชุมชนอยู่ดีกินดี มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนจวบจนถึงปัจจุบัน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดตราด และเยี่ยมชมกิจกรรมภายในศูนย์ราชการุณย์สภากาชาดไทย เขาล้าน จากนั้น ติดตามการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำคลองเขาล้านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลไม้รูด อำเภอคลองใหญ่ ซึ่งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในศูนย์ราชการุณย์ฯ และการอุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอตลอดปี รวมทั้งช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรของราษฎรในพื้นที่ โอกาสนี้ องคมนตรี เชิญถุงพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมอบแก่เจ้าหน้าที่กองร้อยทหารพรานที่ ๕๓๖ ต่อมา ติดตามการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านคลองมะนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ตำบลไม้รูด จากนั้น เดินทางไปเยี่ยมชมพื้นที่การเกษตรของนายชายดาว ขำวงษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔ ตำบลไม้รูด หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านคลองมะนาว ซึ่งปลูกไม้ผลโดยใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำบ้านคลองมะนาวฯ ในการดูแลบำรุงรักษา ทำให้มีผลผลิตที่ดีขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพอย่างเห็นได้ชัด

วันศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ **นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี** รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำภูเพ็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ จำนวน ๒๒ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ซึ่งอ่างเก็บน้ำภูเพ็ก แห่งนี้เป็น ๑ ในอ่างเก็บน้ำ ๒๒ แห่ง ปัจจุบันได้ดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำแล้วเสร็จครบทุกแห่ง อยู่ในสภาพมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย ราษฎรสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จากนั้น เดินทางไปติดตามการดำเนินโครงการประตูระบายน้ำลำน้ำพุง - น้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จะก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๖ ปัจจุบันมีความคืบหน้าการดำเนินงานอยู่ที่ร้อยละ ๑๙.๖๖ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถบรรเทาอุทกภัยในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อำเภอโคกศรีสุพรรณ และใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในลำน้ำพุงและลำน้ำก่ำ ทำให้สามารถส่งน้ำเพื่อใช้อุปโภคบริโภค อีกทั้งสนับสนุนการเกษตร ช่วยเหลือราษฎรได้ถึง ๑๐,๘๕๗ ครัวเรือน มีพื้นที่รับประโยชน์ ๗๘,๒๕๘ ไร่

วันจันทร์ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ โดยมีรองประธานกรรมการ ประกอบด้วย พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี โดยมีนายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ จากหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมการประชุม ณ ห้องประชุม ๒๐๑ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ วาระการประชุมฯ ครั้งนี้ เพื่อรับทราบถึงการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๘๘ โครงการ แบ่งเป็นโครงการที่มีพระราชดำริโดยตรง จำนวน ๒๖ โครงการ และโครงการที่เกิดจากราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือ (ฎีกา) จำนวน ๖๒ โครงการ นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้พิจารณาโครงการที่ยังติดปัญหา และพิจารณาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อบรรจุในภารกิจของคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนฯ รวมทั้ง ยังได้พิจารณาโครงการต่อยอดเพื่อเป็นโครงการนำร่อง จำนวน ๔ โครงการ

วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะฯ นำเครื่องไทยธรรมพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปถวายแด่พระสงฆ์ ณ วัดราษฎร์บูรณะ (วัดช้างให้) ตำบลควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ต่อมาติดตามผลการขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา (ศอ.บต.) โอกาสนี้ ได้พบปะและเยี่ยมเยียนให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหน่วยความมั่นคงในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากนั้นเยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมของมัสยิดกลางประจำจังหวัดยะลา ตำบลสะเตง และพบปะเยี่ยมเยียนโต๊ะอิหม่ามผู้นำศาสนาและประชาชนในพื้นที่

วันพฤหัสบดีที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะฯ เชิญสิ่งของพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหน่วยงานความมั่นคง ได้แก่ ชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดปัตตานี เจ้าหน้าที่สถานีตำรวจภูธรทุ่งยางแดง และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ณ โรงเรียนบ้านพิเทน ตำบลพิเทน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี โอกาสนี้ได้เยี่ยมเยียนพี่น้องประชาชนและมอบอุปกรณ์กีฬาให้แก่ผู้แทนโรงเรียนบ้านพิเทน ต่อมา ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านพิเทน ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานทุนทรัพย์ให้แก่สมาชิกพร้อมอุปกรณ์ปักผ้า ปัจจุบันมีกลุ่มสมาชิก ประกอบด้วย กลุ่มทอผ้า กลุ่มปักผ้า และกลุ่มแกะสลักไม้ โดยชิ้นงานที่แต่ละกลุ่มผลิตได้ทั้งหมดจะจัดส่งขายให้แก่สำนักพระราชวังโดยตรง จากนั้น เยี่ยมชมโบราณสถานของเมืองโบราณยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ สร้างอาชีพ พัฒนาชีวิต อย่างยั่งยืน

นางหฤทัย ชำนาญไพร
กองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

สภาพป่าที่ถูกทำลาย ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ปัญหาผลผลิตตกต่ำ รายได้ลดลง ราษฎรเดือดร้อนถูกเอาเปรียบจากอิทธิพลของนายทุนขยายเขตการเป็นเจ้าของที่ดินเพิ่มขึ้น สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพการเกษตร และยังความเสียหายต่อสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดระยองและชลบุรีเป็นอย่างมาก

ทุกข์คลายด้วยพระบารมี

เมื่อความเดือดร้อนดังกล่าว ทราบถึง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงพระราชทานพระราชดำริ ณ บริเวณอ่างเก็บน้ำดอกกราย อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง สรุปความว่า ***“...บริเวณอ่างเก็บน้ำดอกกราย อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ สามารถส่งน้ำมายังพื้นที่ดังกล่าวได้...”*** ทรงแนะนำให้จัดเป็นศูนย์กลางอาชีพการเกษตรและศิลปาชีพพิเศษแก่ราษฎร และพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๓ ล้านบาท เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๓ พระราชทานแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ ๑. ให้พัฒนาด้านการเกษตร ๒. ให้มีศูนย์ฝึกปฏิบัติการด้านการประกอบอาชีพ ๓. ให้จัดเป็นศูนย์กลางส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ๔. ให้มีศูนย์พัฒนาการเกษตร เป็นที่ศึกษาและเยี่ยมชม

ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จึงกำเนิดขึ้นในปี ๒๕๒๓ ต่อมา สำนักงาน กปร. ให้การสนับสนุนและประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ศูนย์บริการฯ แห่งนี้ เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริ โดยนำองค์ความรู้และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยพัฒนาสู่ฐานการเรียนรู้ได้แก่ ฐานการเรียนรู้ด้านประมง ปศุสัตว์ พืชสวน วิชาการเกษตร และพัฒนาที่ดิน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะสับปะรดประดับ ไม้ดอกไม้ประดับชนิดตัดใบ ตัดดอก เพื่อส่งเสริมให้แก่ผู้สนใจนำไปประกอบอาชีพในเชิงธุรกิจอีกด้วย ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นสามารถพลิกฟื้นผืนป่าที่เคยเสื่อมโทรมให้กลายเป็นแผ่นดินทอง ราษฎรกว่า ๑๓,๐๐๐ ครอบครัว ได้รับการพัฒนาด้านเกษตรกรรมทำให้มีคุณภาพชีวิต อาชีพ และรายได้ที่มั่นคงแล้ว ยังเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของชุมชนและจังหวัดที่ดีขึ้นอีกด้วย

ปัจจุบัน ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ เป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อร่วมสนองพระราชดำริในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมไปสู่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะนำพาไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เสียงสะท้อนจากเกษตรกร

นายกนกพล ประทุม เกษตรกรศูนย์เรียนรู้ตามพระราชดำริบ้านหนองอ้ายรื่น ตำบลละหาร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง กล่าวถึงความรู้สึกที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ

"ขอขอบคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่ทำให้มีโอกาสในทุกวันนี้ ทำให้มีที่ทำกิน มีอาชีพที่มั่นคงไม่ต้องไปเป็นลูกจ้าง ได้อยู่กับบ้านกับครอบครัว มีสุขภาพที่ดีขึ้น หลังจากรัชกาลที่ ๙ ได้จากพวกเราไป ก็มีรัชกาลที่ ๑๐ ทรงสืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการฯ ทำให้ประชาชนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ เกษตรกรอย่างพวกเราจะได้มีอาชีพที่ยั่งยืนต่อไป"

โครงการอ่างเก็บน้ำภูเพ็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

นางวิไล หมอกอรุณ
กองประชาสัมพันธ์

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๖๐ พื้นที่จังหวัดสกลนคร ได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน "ตาลัส" และพายุโซนร้อน "เซินกา" ทำให้มีน้ำไหลบ่าจากเทือกเขาภูพานลงสู่พื้นที่อ่างเก็บน้ำในพื้นที่จังหวัดสกลนครจำนวนมากและเอ่อล้นข้ามทำนบดินจนเกิดการกัดเซาะสันทำนบดินพังเสียหาย น้ำทะลักเข้าท่วมหลายพื้นที่รวมถึงตัวเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อ่างเก็บน้ำหลายแห่งได้รับความเสียหาย

สืบสานสายธาร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชกระแสความว่า ***"ถือว่าเป็นความเร่งด่วนอย่างสำคัญ น่าจะตรวจระบบ อ่าง,เขื่อน ฯลฯ ในพื้นที่นี้ต่อไป"*** สำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมชลประทาน ดำเนินโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๒ แห่ง จังหวัดสกลนคร ขึ้นโดยสำรวจอ่างเก็บน้ำที่มีอายุการใช้งานมานานให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรง มีความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบอ่างเก็บน้ำ ทั้งด้านความปลอดภัยและประโยชน์ที่ราษฎรจะได้รับ มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับทำการเกษตร อุปโภคบริโภคได้ตลอดทั้งปี

โครงการอ่างเก็บน้ำภูเพ็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เป็น ๑ ใน ๒๒ อ่างเก็บน้ำ ที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความมั่นคง แข็งแรง พร้อมเพิ่มระดับทำนบดินให้สูงขึ้นเพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ

ประชาราษฎร์สุขศานต์

นายสมเด็จ อุตศาสตร์ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านภูเพ็ก และในฐานะสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์พันธุ์ปลาน้ำจืดภูเพ็ก ได้กล่าวว่า "ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ที่นี่จะอยู่ในพื้นที่บริเวณเหนืออ่างฯ กับบริเวณท้ายอ่างฯ สำหรับผู้ที่อยู่บริเวณเหนืออ่างฯ ส่วนใหญ่จะทำอาชีพประมงจากอ่างเก็บน้ำแห่งนี้ หลังจากพระองค์ท่านมีพระราชดำริให้มีการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำชาวบ้านทุกคนก็ดีใจ อย่างน้อยก็ไม่ทำให้เกิดน้ำท่วมทางตอนล่างเหมือนเมื่อก่อน แม้จะมีอ่างเก็บน้ำอยู่แล้วแต่ใช้งานมานานมันตื้น สันอ่างต่ำ ฝนตกหนัก ๆ น้ำก็ล้นแล้วไหลลงท่วมพื้นที่ทำกินและบ้านเรือนแทบทุกปี เมื่อมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น มีความแข็งแรงและเก็บน้ำได้มากขึ้นทุกคนก็ดีใจครับ ที่สำคัญเวลาน้ำมามากก็มีการวางระบบการระบายที่ไม่ทำให้น้ำต้นทุนในอ่างลดลง เมื่อถึงหน้าแล้งก็จะยังมีน้ำไว้ได้ใช้ เมื่อก่อนหน้าแล้งน้ำไม่พอใช้ ขอขอบคุณพระองค์ท่านที่เล็งเห็นความสำคัญให้แก่ชุมชน ได้มีพระราชดำริมาปรับปรุงอ่างภูเพ็กทำให้เราได้มีที่ทำมาหากิน ถึงแม้ไม่มีที่ทำกิน หรือมีนิดหน่อยก็อยู่ได้เพราะมีน้ำ ทุกอย่างก็มีตามมา ทั้งพืชผัก ข้าว และสัตว์น้ำ ชาวบ้านก็พออยู่ได้แม้ไม่ร่ำรวยก็มีกิน เป็นพระคุณอย่างสูงที่พระองค์พระราชทานความช่วยเหลือให้กับประชาชนในพื้นที่แห่งนี้"

นายณรงค์ คำทะเนตร รองประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างภูเพ็ก กล่าวเพิ่มเติมว่า "ประชาชนในพื้นที่จะทำนาเป็นอาชีพหลัก หน้าแล้งก็ปลูกถั่วลิสง ปลูกข้าวโพด บางปีมีน้ำมากก็สามารถปลูกพริกและข้าวในช่วงหน้าแล้งได้ด้วย เมื่อถึงหน้าฝนในช่วงที่ผ่านมาก็ช่วยได้มาก เก็บน้ำได้มากน้ำก็เอามาใช้ประโยชน์ได้ แต่เนื่องจากสร้างมานานมันตื้นเขิน สันอ่างจึงต่ำลงมาการเก็บน้ำก็ได้น้อยจึงทำให้น้ำล้นออกไปมากกว่าที่เก็บไว้ได้ บางจุดก็เกิดน้ำซึมน้ำรั่ว หลังจากปรับปรุง น้ำก็เก็บกักได้มากขึ้น ทำให้ชาวบ้านทำการเพาะปลูกได้มากขึ้นและยาวนานกว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งยังมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำภูเพ็กขึ้นมา เพื่อช่วยกันบริหารจัดการน้ำนำไปใช้ทำการเกษตร การเพาะปลูกพืชที่หลากหลาย และให้ทั่วถึงกันทุกครัวเรือน ก็จะร่วมกันรักษาสืบสานต่อยอดไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์อย่างยาวนาน และขอขอบคุณในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่ได้ให้มีการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำภูเพ็กแห่งนี้ ให้มีความแข็งแรงและสามารถเก็บน้ำได้มากขึ้น ซึ่งต่อไปทางกลุ่มผู้ใช้น้ำจะช่วยกันดูแลรักษาและให้ประโยชน์แก่ทุกคนอย่างเต็มที่"

ณ วันนี้ อ่างเก็บน้ำภูเพ็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แห่งนี้ ได้ทำหน้าที่หล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนที่นี่ได้อย่างเต็มศักยภาพ สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินบนความมั่นคงแข็งแรง พร้อมรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ๓๖ ปี แห่งการสานประโยชน์

นางสาววิชุพร สายคำทอน
กองประชาสัมพันธ์

สภาพปัญหาในอดีต

ห้วยแม่งัด เป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำปิง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางทิศเหนือของอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ไหลจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ผ่านตำบลสันทราย ตำบลบ้านโป่ง ตำบลน้ำแพร่ ตำบลเขื่อนผาก ตำบลแม่แวน ตำบลแม่ปั๋ง ตำบลบ้านเป้า ตำบลช่อแล อำเภอพร้าว และไหลมาบรรจบกับแม่น้ำปิงที่ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในอดีตราษฎรในพื้นที่ได้ร่วมกันสร้างฝายแม่งัดขึ้น เป็นฝายพื้นเมืองแบบหินทิ้ง ด้านบนยาแนวด้วยคอนกรีต มีขนาดสันฝายยาวประมาณ ๑๑๐ เมตร สูง ๔ เมตร เพื่อทดน้ำและส่งน้ำให้พื้นที่นา ต่อมาในปี ๒๕๑๖ ได้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ขึ้นในพื้นที่ ส่งผลให้ตัวฝายชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ ความเดือดร้อนจึงเกิดขึ้นกับชาวบ้าน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ การนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริสรุปความว่า ***"...โครงการประเภทใด ถ้าหากพิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถอำนวยประโยชน์ได้มากกว่า ก็สมควรเลือกสร้างโครงการประเภทนั้น..."*** กรมชลประทานจึงพิจารณาเลือกสร้างโครงการชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่พร้อมระบบส่งน้ำ คือ โครงการแม่งัด โดยเริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๒๐ แล้วเสร็จในปี ๒๕๒๘ ต่อมาในปี ๒๕๒๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเขื่อนว่า เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล หมายถึง เขื่อนแม่งัดมีน้ำใช้อย่างไม่ขาดแคลน

เมื่อมีน้ำ ความสมบูรณ์ของสรรพชีวิตก็เกิดขึ้น

เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ตั้งอยู่ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ตัวเขื่อนสร้างปิดกั้นลำน้ำแม่งัด เป็นเขื่อนดิน สูง ๕๙ เมตร ยาว ๑,๙๕๐ เมตร เก็บกักน้ำได้สูงสุด ๒๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกในที่ราบเชิงเขาทั้งสองฝั่งของลำน้ำแม่งัด ในพื้นที่อำเภอแม่แตง และเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้พื้นที่โครงการชลประทานแม่แฝก โครงการชลประทานแม่ปิงเก่า และพื้นที่ชลประทานของฝายราษฎรในลำน้ำแม่ปิง จำนวน ๑๖ แห่ง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์จำนวน ๒๘๐,๐๐๐ ไร่ นอกจากจะสร้างประโยชน์ด้านเกษตรกรรม ทำให้ราษฎรสามารถปลูกพืช ทำนาได้ตลอดปีแล้ว ยังเป็นแหล่งประมงน้ำจืดในการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำเป็นอาหารโปรตีน สร้างอาชีพเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังให้กับชาวบ้านมีรายได้เพิ่มเติมอีกด้วย และยังช่วยบรรเทาอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำปิง บรรเทาน้ำหลากที่เข้าท่วมเมืองเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังให้ประโยชน์ในการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดก่อเกิดอาชีพหลากหลายนำมาซึ่งรายได้และเศรษฐกิจที่ดีขึ้นของจังหวัด ด้วยตัวเขื่อนรายล้อมด้วยภูเขาที่เขียวขจี วิวทิวทัศน์ที่สวยสดงดงามจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสำหรับคนรักธรรมชาติที่ชอบการพักผ่อนแบบสงบ ท่ามกลางสายน้ำ

๓๖ ปี แห่งการสานประโยชน์

"...ตั้งแต่มีเขื่อนไม่มีปัญหา พื้นที่ตรงนี้พื้นที่ชลประทานไม่เคยถูกประกาศเป็นภัยแล้งในพื้นที่ชลประทานของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีน้ำตลอด ก่อนที่ไม่มีเขื่อน ท่วมอยู่ ตอนที่ชาวบ้านใช้เป็นฝายไม้หลักตอก เกิดอุทกภัย ปี ๒๕๑๖ ตอนนี้ป้องกันน้ำท่วม และสนับสนุนบรรเทาภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ณ ปัจจุบัน ซึ่งเราก็มีการส่งน้ำสนับสนุนทุก ๆ ปี นะครับ ในช่วงหลังนี้นะครับ ไม่ว่าจะเป็นอุปโภคบริโภค การเกษตร ไม้ผล โดยเฉพาะที่เป็นไม้เศรษฐกิจก็คือ ลำไย ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน..."

และนี่เป็นเพียงคำยืนยันจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ นายเฉลิมเกียรติ อินทกนก ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แฝก-แม่งัดสมบูรณ์

นับจากที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ก่อสร้างแล้วเสร็จเป็นเวลา ๓๖ ปี ได้ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์จวบจนวันนี้

แก้มลิง
แก้น้ำท่วม ช่วยน้ำแล้ง

นางวิไล หมอกอรุณ
กองประชาสัมพันธ์

พระราชดำริสู่แก้มลิงหนองใหญ่

ก่อนที่จะเป็นโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า "แก้มลิงหนองใหญ่" ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพรแห่งนี้ หากย้อนกลับไปในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๔๐ จังหวัดชุมพร ต้องประสบอุทกภัยหนักเนื่องจากพายุโซนร้อนซีต้าทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตผู้คน สัตว์เลี้ยง ตลอดจนบ้านเรือนทรัพย์สินเสียหายเป็นอย่างมาก พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงห่วงใยพสกนิกรชาวชุมพรเป็นอย่างยิ่ง ทรงทราบถึงภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นต่อชาวชุมพรในอนาคต จึงมีพระราชดำริให้เร่งรัดในการขุดคลองหัววัง - พนังตัก จังหวัดชุมพร ที่ยังค้างอยู่ ๑,๔๖๐ เมตร ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งเดือน เพื่อใช้เป็นเส้นทางเดินของน้ำ โดยพระราชทานพระราชทรัพย์จากมูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑๘ ล้านบาท เพื่อให้กรมชลประทานยืมไปดำเนินการก่อน และอีกส่วนหนึ่งจากมูลนิธิราชประชานุเคราะห์เพื่อใช้ในการสร้างประตูระบายน้ำ จำนวน ๓ แห่ง การดำเนินงานแล้วเสร็จสามารถระบายน้ำได้ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ก่อนพายุลินดาเข้าเพียง ๑ วัน ทำให้ชาวชุมพร รอดพ้นจากอุทกภัยในครั้งนั้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาอุทกภัยของจังหวัดชุมพร ในการทำแก้มลิงในพื้นที่หนองใหญ่ เพื่อใช้เป็นที่เก็บน้ำก่อนที่จะระบายน้ำออกสู่ทะเล

แก้มลิงหนองใหญ่จึงเกิดขึ้นโดยมีรูปแบบลักษณะอาจแตกต่างจากแก้มลิงโดยทั่วไป เนื่องจากพื้นที่โอบล้อมด้วยผืนป่าธรรมชาติในพื้นที่กว่า ๑,๙๐๐ ไร่ แบ่งพื้นที่ขุดเป็นตัวอย่างเพียง ๒๐๐ ไร่ พื้นที่ส่วนที่เหลือก็ลัดเลาะไปตามธรรมชาติ บางพื้นที่มีลักษณะกว้างบ้าง ลึก แคบบ้าง แต่เชื่อมต่อถึงกันได้ทั้งหมด สามารถรับน้ำได้ถึง ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

พระมหากรุณา ก่อเกื้อประโยชน์

ณ วันนี้ ชาวชุมพรไม่ต้องเผชิญกับปัญหาอุทกภัยเหมือนที่ผ่านมา สามารถใช้ชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติสุข เนื่องจากมีแก้มลิงหนองใหญ่เป็นแหล่งกักน้ำเมื่อน้ำหลาก และเก็บน้ำสำรองใช้ในการทำเกษตร เลี้ยงสัตว์ ประมง ได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งยังเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำประปาอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการต่อยอดจากประโยชน์ที่ได้รับ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจในเรื่องการทำปุ๋ยอินทรีย์ การแปรรูปผลผลิตต่าง ๆ การทำสมุนไพรท้องถิ่น ฯลฯ และส่งเสริมให้ทุกคนเรียนรู้ที่จะอยู่กับป่าแบบไม่ทำลายป่า เพื่อให้พื้นที่มีความสมบูรณ์จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ก่อเกิดรายได้ให้แก่ชุมชน โดยมีสะพานไม้เคี่ยมที่มีลักษณะแปลกตาทอดยาวไปกลางน้ำเชื่อมต่อกับเกาะขนาดเล็กตรงกลางบ่อน้ำ ซึ่งบนเกาะแห่งนี้มีต้นไม้น้อยใหญ่สร้างความร่มรื่นให้แก่ผู้มาเยือนได้ชื่นชมกับธรรมชาติ แนวพระราชดำริที่พระราชทานไว้นั้นเปรียบเสมือนมรดกที่ก่อเกื้อประโยชน์ให้แก่พสกนิกรชาวไทยได้ต่อยอดพัฒนาอาชีพได้อย่างมั่นคงสืบไป

ไก่ไข่พันธุ์ เล็กฮอร์นหงอนจักร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

มาทำความรู้จักไก่ไข่พันธุ์ เล็กฮอร์นหงอนจักร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินกิจกรรมด้านปศุสัตว์โดยทดลองการเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษ คือให้ผลผลิตไข่จำนวนมาก มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และเลี้ยงง่าย โดยได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่จากศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ปัจจุบันศูนย์ศึกษาฯ นำผลสำเร็จจากการทดลองเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักรไปขยายผลสู่เกษตรกรรอบพื้นที่ศูนย์ฯ เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งอาหารโปรตีนไว้บริโภค และมีรายได้เสริมจากการจำหน่ายพ่อพันธุ์และไข่ไก่ รวมถึงลดการพึ่งพาจากภายนอกให้ได้มากที่สุด สอดรับกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ผลักเราสู่ชีวิตปกติวิถีใหม่ (New Normal)

Happy Chicken
การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อย

พื้นที่มีหญ้าปกคลุม ๕ ตารางเมตร ต่อไก่ไข่ ๑ ตัว

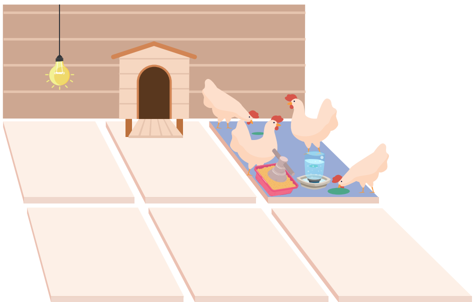

พื้นที่ในโรงเรือน ๑ ตารางเมตร ต่อไก่ไข่ ๔ ตัว

เลี้ยงไก่ให้มีความสุขแบบ Happy Chicken

การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อย Happy Chicken เป็นวิธีที่นิยมเลี้ยงกันมาก โดยให้ไก่ได้ออกมาเดินภายนอกคอกหรือโรงเรือนได้อย่างอิสระ สำหรับพื้นที่ที่มีหญ้าปกคลุมควรมีขนาดพื้นที่ ๕ ตารางเมตรต่อไก่ไข่ ๑ ตัว ส่วนพื้นที่ในโรงเรือนควรมีขนาดพื้นที่ ๑ ตารางเมตรต่อไก่ไข่ ๔ ตัว ทำให้ไก่ได้แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ เช่น การคลุกฝุ่น การไซ้ขน การจิกกินพืชผัก แมลง ไก่จะมีอารมณ์ดีและมีสุขภาพแข็งแรง จึงเรียกว่า **Happy Chicken** การเลี้ยงวิธีนี้เป็นผลดีกับผลผลิตที่ได้ จะช่วยให้ไข่แดงมีสีเข้มนูนเด่น ไข่ขาวสีข้นชัดเจน เมื่อนำมาปรุงอาหารจะมีความหอมมัน รสชาติดี และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เหมาะกับการเลี้ยงไก่ไข่สายพันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร เนื่องจากสามารถหาอาหารกินเองได้ตามธรรมชาติ และทนต่อสภาพแวดล้อม รวมถึงช่วยลดต้นทุนค่าอาหาร

การให้น้ำต้องมีการทำความสะอาดกระปุกน้ำไก่ทุกวัน เปลี่ยนน้ำทุกวัน ไก่ไข่ที่อายุ ๕ เดือนขึ้นไป หากขาดน้ำ ในช่วงกำลังไข่เพียง ๓ - ๔ ชั่วโมง จะทำให้ไข่ฟองเล็ก น้ำที่ใช้ควรเป็นน้ำสะอาดไม่มีเชื้อโรคปนเปื้อน ถ้าอากาศผิดปกติควรใส่วิตามินละลายน้ำให้ไก่เพื่อกระตุ้นการกินอาหาร

การให้อาหาร ความต้องการของไก่ไข่เฉลี่ย ๑๑๐ กรัม/ตัว โดยให้เช้า-เย็น และเสริมพืชผักในครัวเรือน เช่น มะละกอ กล้วย วอเตอร์เครส ตำลึง กระถิน แหนแดง จะทำให้กินอาหารลดลง แต่ยังให้ผลผลิตปกติ

การเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรคด้วยสมุนไพร สามารถใช้ฟ้าทะลายโจรสับและหั่น ให้กิน ๑ ครั้ง/เดือน หรือตามฤดูกาล และใช้บอระเพ็ดแช่น้ำ ผสมให้กิน ๓ เดือน/ครั้ง

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

๐ ๓๙๔๓ ๓๒๑๖-๘

http://www.4fisheries.go.th/

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ฯ คุ้งกระเบน

kkbrdsc@gmail.com

ต้นทุน

- สำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ จำนวน ๑๐ ตัว แบบคละเพศ/รุ่น ไก่ไข่เมื่ออายุ ๑๒ สัปดาห์ สามารถคัดเพศผู้ ๒ ตัว เพศเมีย ๘ ตัว

รวมต้นทุนทั้งสิ้น ๖,๘๗๗ บาท

ประโยชน์ของการเลี้ยง

การเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร ทำให้ผู้เลี้ยงมีอาหารที่ดีและมีคุณภาพไว้บริโภคในครัวเรือนแล้ว ยังสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายไข่ไก่ และลดค่าใช้จ่าย จากการเลี้ยงไก่ไข่ เพศเมีย ๑๐ ตัว เพศผู้ ๒ ตัว ดังนี้

เกษตรกรตัวอย่าง

นายสนิท เทียมทัด มีความสนใจเข้ารับการอบรมการเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์เล็กฮอร์นหงอนจักร จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ร่วมกับเพื่อนเกษตรกรอื่น ๆ หลังอบรมจบหลักสูตร ศูนย์ฯ ได้มอบไก่ไข่อายุ ๓ สัปดาห์ ที่ได้รับวัคซีนนิวคาสเซิลหลอดลมอักเสบแล้ว พร้อมอาหารและเวชภัณฑ์ โดยแบ่งเป็นไก่พ่อพันธุ์ จำนวน ๒ ตัว แม่พันธุ์ จำนวน ๑๐ ตัว และศูนย์ฯ ได้มีการติดตามผลการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ดังกล่าว พบว่า เกษตรกรต่างให้ความสนใจและมีความสุข เพราะนอกจากจะมีไข่ไก่ปลอดสารพิษไว้บริโภคในครอบครัวแล้ว ยังมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายไข่ไก่และลูกไก่ควบคู่กันไป รวมถึงสามารถนำมูลไก่ไปทำปุ๋ยใช้ในแปลงพืชผัก ทำให้ลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยได้อีกด้วย

สำหรับ นายสนิท เทียมทัด นอกจากจะมีความสนใจในการเลี้ยงไก่ไข่แล้ว ยังมีความชำนาญในการขยายพันธุ์ไก่ไข่เพื่อไว้เป็นพ่อ-แม่พันธุ์ อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้ หรือให้คำแนะนำการเลี้ยงไก่ไข่ให้แก่เพื่อนบ้าน หรือเกษตรกรอื่นที่มีความสนใจได้เป็นอย่างดี จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่างของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ

อินเนอร์มาเต็ม

“ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ”

“ใกล้เวลาเสด็จฯ” เสียงประกาศผ่านเครื่องขยายเสียงจากกองอำนวยการร่วมถวายความปลอดภัย โรงเรียนบ้านบางมะนาว อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ประกาศแจ้งให้ผู้มาร่วมรับเสด็จ รับทราบว่าใกล้เวลาที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จะเสด็จพระราชดำเนินมาถึง **“ขอให้ผู้ที่มาร่วมรับเสด็จเตรียมความพร้อม และยืนประจำจุดด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย”** หลังสิ้นเสียงประกาศจบลง บรรดาข้าราชการ ครู นักเรียน และประชาชน ที่มาร่วมรับเสด็จ ต่างกระตือรือร้น พร้อมยืนตั้งแถวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยในเวลาอันรวดเร็ว

ในวันนั้นผมได้มีโอกาสเดินทางติดตามผู้บริหาร สำนักงาน กปร. ไปปฏิบัติงานทำหน้าที่นายช่างภาพในการบันทึกภาพเสด็จฯ มาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ เมื่อมาถึงโรงเรียนก็เริ่มปฏิบัติหน้าที่คือ เดินเก็บภาพกิจกรรม และภาพบรรยากาศต่าง ๆ ภายในโรงเรียนไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งได้ยินเสียงประกาศให้ผู้มาร่วมรับเสด็จเตรียมตัวให้พร้อม และยืนประจำจุด ผมเองจึงรีบเดินมาเตรียมพร้อมรับเสด็จทางด้านหน้าอาคารเรียน ในระหว่างที่เดินผ่านกลุ่มเด็กนักเรียนตัวน้อย ก็ต้องสะดุดกับเสียงร้องที่ดังมาจากกลุ่มนักเรียนที่ยืนตั้งแถวอยู่ด้านหน้าเส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน สายตาผมนั้นโฟกัสไปต้นทางของเสียง เด็กนักเรียนชายชั้นประถมตัวน้อย ตัดผมทรงนักเรียนดูเรียบร้อย ประแป้งทาหน้าขาวกว่าเพื่อน ๆ แต่งตัวชุดนักเรียนที่มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนเด็กนักเรียนประถมชายทั่ว ๆ ไป ภาพที่เห็นทำให้ผม และบรรดาผู้ที่มาร่วมรับเสด็จต่างพากันยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ คือภาพเด็กชายตัวน้อย ในมือข้างขวากำแน่นจับที่ปลายด้ามธงตราสัญลักษณ์ สธ. ชูมือขึ้นสูงสุดปลายแขน พร้อมโบกสะบัดธงพลิ้วไหวไปมา พร้อมเปล่งเสียงร้องดังซ้ำ ๆ ว่า **“ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ”**

ด้วยสัญชาตญาณของช่างภาพ ผมจึงรีบคว้ากล้องคู่ใจลั่นชัตเตอร์บันทึกภาพ เป็นภาพประทับใจของผม ภาพของเด็กน้อยประถมวัย ที่มีเอกลักษณ์ของการแต่งกาย สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาว นุ่งกางเกงขายาวสีกากีเข้ม (ทราบภายหลังว่า คือเครื่องแบบชุดนักเรียนชายชาวไทยมุสลิมทางภาคใต้) ภาพของเด็กน้อยในวัยไร้เดียงสาอินเนอร์ที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีด้วยหัวใจ ภาพนั้นยังติดตาและตรึงอยู่ในใจผมตราบจนทุกวันนี้ **“ทรงพระเจริญ ยิ่งยืนนาน”**

ภาพและบทความ : นายพิสิทธิ์ วิเชียรทศพร
นายช่างภาพปฏิบัติงาน/คณะบรรณาธิการ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กระเป๋ากระจูด

ผลิตภัณฑ์จากป่าพรุ

สู่งานหัตถกรรมจักสานของราษฎร

ชาวนราธิวาส

ด้วยอัตลักษณ์เฉพาะตัว ความประณีต
พิถีพิถันตั้งแต่การเก็บกระจูด
นำไปคลุกโคลนป้องกันไม่ให้แตกง่ายและเหนียว
นำมารีดจนแบนและจักสาน
สร้างลวดลายที่โดดเด่นโดยใช้สีธรรมชาติ

Sale ราคาเริ่มต้น 85 บาท

ผลิตภัณฑ์ HAND WASH

สบู่เหลวกลีเซอรีน สำหรับล้างมือ

สูตรปาล์มสด (กลิ่นโมก)
และสูตรเปปเปอร์มิ้น (กลิ่นลาเวนเดอร์)
ช่วยลดการสะสมของเชื้อแบคทีเรีย
นุ่มนวล ชุ่มชื้น ไม่แห้งตึง

สูตรเปปเปอร์มิ้น

สูตรปาล์มสด

Sale ราคา 45 บาท ขนาด 150 ml.

ข้าวหอมกระดังงา

ข้าวพันธุ์ดั้งเดิมคู่ผืนนาของชาวนราธิวาส ที่มีการปลูกในพื้นที่มาอย่างยาวนาน จุดเด่นของข้าวพันธุ์นี้ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้วยกลิ่นหอมดอกกระดังงา เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดงเมื่อหุงสุกข้าวจะนุ่มมาก และมีแคลเซียมสูง ช่วยป้องกันอาการเหน็บชา และโรคโลหิตจาง

Sale ราคากิโลกรัมละ 60 บาท

สนใจสั่งซื้อได้ที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ 95 หมู่ที่ 6 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000

พิกุลทองช็อป
www.pikunthong.com
0 7363 1033 , 0 7363 1038

แบบสอบถามความพึงพอใจวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๔

ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. คำนำหน้า .... ชื่อ .... นามสกุล ....

อาชีพ
- ❍ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ
- ❍ นักเรียน/นักศึกษา
- ❍ พนักงานในหน่วยงานเอกชน
- ❍ สื่อมวลชน
- ❍ เครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง
- ❍ บุคคลทั่วไป
- ❍ ผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร.

หน่วยงาน ....

โทรศัพท์ ....

๒. ที่อยู่ (จัดส่งของรางวัลสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม) ....

....

ความพึงพอใจต่อคอลัมน์ต่าง ๆ ของวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๔

	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑ สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา	○	○	○
๒ ๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์	○	○	○
๓ ตัวอย่างความสำเร็จ	○	○	○
๔ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	○	○	○
๕ ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	○	○	○
๖ ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ	○	○	○
๗ เรื่องเล่าจากหลังกล้อง	○	○	○
๘ การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	○	○	○

Q คำถามประจำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๔

- บอกคอลัมน์ที่ชื่นชอบในวารสารฯ ฉบับนี้ และอยากให้นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับอะไรเพิ่มเติม เพราะอะไร

....

....

....

....

....

....

คณะบรรณาธิการฯ มีของรางวัลสำหรับผู้ที่ร่วมตอบคำถาม และเขียนข้อความได้โดนใจ ทั้งนี้ สามารถตอบผ่าน QR code ด้านล่างนี้ หรือร่วมกิจกรรมทาง Facebook: สำนักงาน กปร. ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยสำนักงาน กปร. จะติดต่อกลับผู้ที่ได้รับรางวัลต่อไป

* ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และร่วมกิจกรรมตอบคำถาม

* ขอความกรุณาแจ้งยืนยัน หรือยกเลิกการรับวารสารฯ

❍ ยืนยันรับต่อไป ❍ ยกเลิกการรับวารสารฯ

สแกนตอบแบบสำรวจ
และร่วมตอบคำถามเพื่อรับของรางวัล

สามารถส่งแบบสำรวจมายัง สำนักงาน กปร. ได้โดยไม่ต้องผนึกตราไปรษณียากร หรือทางโทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๑ - ๒
หรือสแกนผ่านทาง QR Code ข้างต้นนี้

(พื้นที่ส่วนนี้สำหรับโฆษณา)

บริการธุรกิจตอบรับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) / 3981 ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
ถ้าฝากส่งในประเทศไม่ต้องผนึกตราไปรษณียากร

สำนักงาน กปร.
ตู้ ปณ. ๗
ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๒

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้สำหรับเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา รวมถึงการอนุรักษ์หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพัฒนาอาชีพให้บังเกิดความยั่งยืน

๒. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริและผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในทุกภูมิภาคของประเทศ ในการนำไปศึกษาหาความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้นำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

๓. เพื่อเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปสู่สาธารณชนได้อย่างแพร่หลายมากขึ้นและสามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิงได้

โปรดทราบ

บทความและข้อเขียนต่าง ๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ดำเนินการโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

www.rdpb.go.th

www.facebook.com/สำนักงาน กปร.

สำนักงาน กปร.

rdpb.journal@gmail.com

๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖

๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒

ISSN : 1685-8234

คณะอำนวยการ

๑. นายดนุชา	สินธวานนท์	เลขาธิการ กปร.
๒. นายลลิต	ถนอมสิงห์	รองเลขาธิการ กปร.
๓. นายปวัตร์	นวะมะรัตน	รองเลขาธิการ กปร.
๔. นางสาวอุศนีย์	ธูปทอง	รองเลขาธิการ กปร.
๕. นางสาววัชรี	วัฒนไกร	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
๖. นางสาวถกลวรรณ	ไกรสรกุล	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๗. นายสมศักดิ์	เพิ่มเกษร	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๘. นางศิริลักษณ์	ทัสนารมย์	อำนวยการสูง
๙. นางพิชญดา	หัศภาค	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ
๑๐. นางศศิพร	ปาณิกบุตร	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑
๑๑. นายหทัย	วสุนันต์	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒
๑๒. นายวิกรม	คัยนันทน์	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓
๑๓. นายศุภรัชต์	อินทราวุธ	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
๑๔. นางสุพร	ตรีนรินทร์	ผู้อำนวยการกองแผนงานและยุทธศาสตร์
๑๕. นางกมลินี	สุขศรีวงศ์	ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
๑๖. นางสาวทิพย์กมล	ศุภกุลฐิตาพัฒน์	ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์
๑๗. นายภัททะพงศ์	เทียนศรี	ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

คณะบรรณาธิการ

๑. นางอรอนันต์	วุฒิเสน	หัวหน้าคณะบรรณาธิการ
๒. นายวัชระ	หัศภาค	คณะบรรณาธิการ
๓. นางสาวสมลักษณ์	บุนนาค	คณะบรรณาธิการ
๔. นายปริญญ์วัฒน์	วัชรอาภากร	คณะบรรณาธิการ
๕. นายอภิศักดิ์	สรวิสูตร	คณะบรรณาธิการ
๖. นางสาวสุดารัตน์	คุสินธุ์	คณะบรรณาธิการ
๗. นางสาวอภิญญา	แก้วเปรมกุศล	คณะบรรณาธิการ
๘. นางสาวสุทธิพา	อาศิรพจน์	คณะบรรณาธิการ
๙. นายพิสิทธิ์	วิเชียรทศพร	คณะบรรณาธิการ
๑๐. นายทวีศักดิ์	แป้นคุ้มญาติ	คณะบรรณาธิการ
๑๑. นายพลวรรธน์	สายะเสวี	คณะบรรณาธิการ
๑๒. นายภาณุพันธ์	อรุณวรณ์	คณะบรรณาธิการ
๑๓. นางวิไล	หมอกอรุณ	คณะบรรณาธิการและเลขานุการ
๑๔. นางสมพร	สุขประเสริฐ	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นายโชคชัย	อุ่นใจ	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

ขอขอบคุณภาพประกอบ

มูลนิธิชัยพัฒนา กรมพลาธิการทหารบก กองพลทหารราบที่ ๙ จ.กาญจนบุรี
กองพลทหารราบที่ ๖ และมณฑลทหารบกที่ ๒๗ จ.ร้อยเอ็ด
รร. ปรางค์กู่วิทยา และ รร. กันทรลักษ์ธรรมวิทย์ จ.ศรีสะเกษ
รร. ตชด. วังศรีทอง รร. ตชด. บ้านทุ่งกบินทร์ และ รร. ตชด. พีระยานุเคราะห์ฯ ๑ จ.สระแก้ว
รร. ตชด. บ้านนายาว และ รร. มัธยมพระราชทานนายาว จ.ฉะเชิงเทรา

พิมพ์ที่

บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด ๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๘๗-๘
E-mail : thanaaroon19@gmail.com

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้ามจำหน่าย

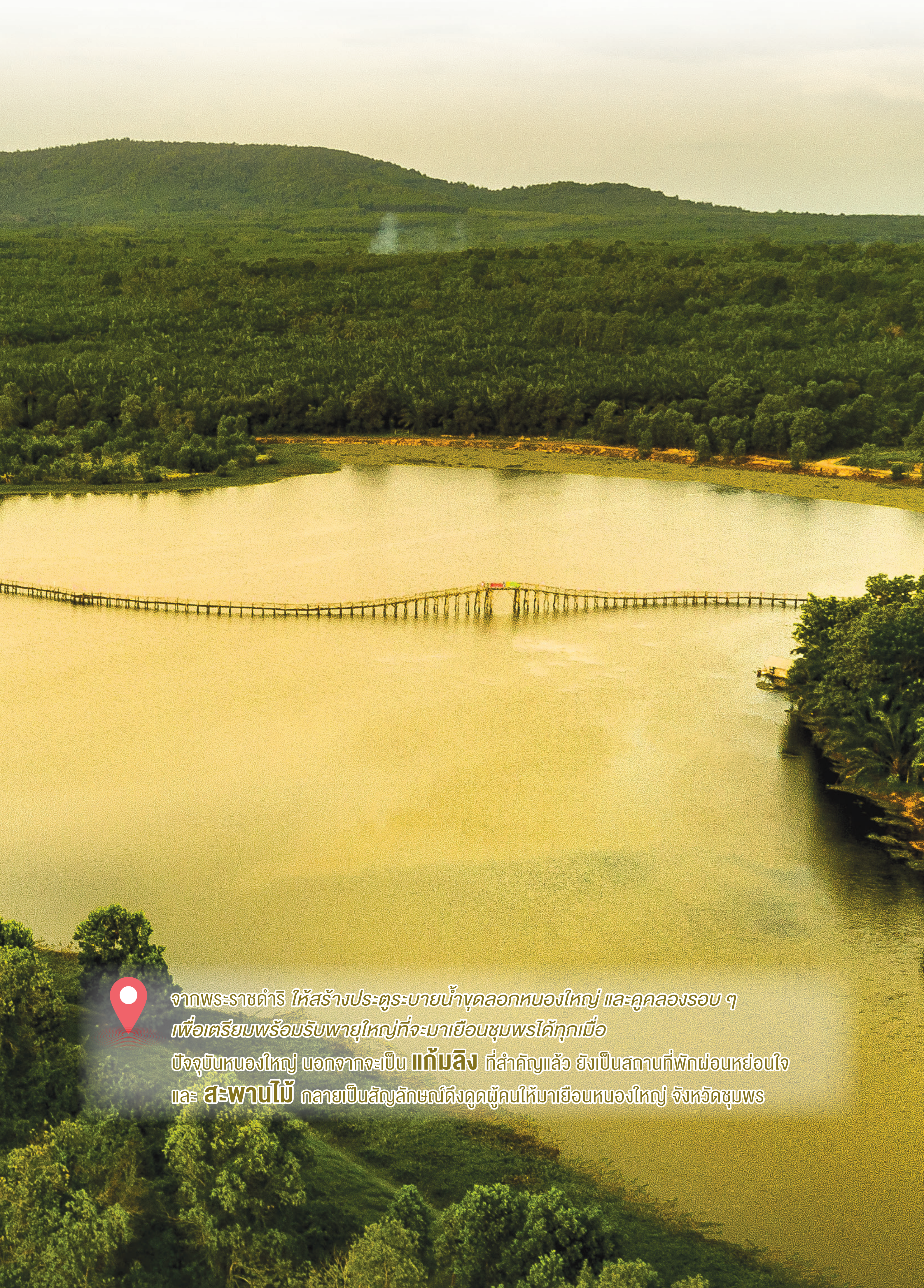

จากพระราชดำริ *ให้สร้างประตูระบายน้ำขุดลอกหนองใหญ่ และคูคลองรอบ ๆ*
เพื่อเตรียมพร้อมรับพายุใหญ่ที่จะมาเยือนชุมพรได้ทุกเมื่อ
ปัจจุบันหนองใหญ่ นอกจากจะเป็น **แก้มลิง** ที่สำคัญแล้ว ยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
และ **สะพานไม้** กลายเป็นสัญลักษณ์ดึงดูดผู้คนให้มาเยือนหนองใหญ่ จังหวัดชุมพร